

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Programului național de management integrat
al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030**

În temeiul art. 5 lit. a) și art. 6 lit. h) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030, (se anexează).

2. Autoritățile și instituțiile responsabile:

- 1) vor realiza acțiunile incluse în Planul de acțiuni aferent Programului;
- 2) vor prezenta anual Ministerului Afacerilor Interne, până la 10 februarie, precum și la solicitare, informația privind stadiul realizării acțiunilor incluse în Planul respectiv.

3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Cancelariei de Stat:

- 1) anual, către 15 martie, raportul de progres privind implementarea Programului;
- 2) către 15 aprilie 2028, raportul de evaluare intermediară pentru 2 ani;
- 2) către 15 aprilie 2030, raportul de evaluare finală.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților implicate, precum și din alte surse, conform legislației.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Ministrul finanțelor

Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

I. INTRODUCERE

Frontiera Republicii Moldova se întinde pe o distanță de 1906 Km, 684 km reprezentând frontiera comună cu România, iar 1222 km cu Ucraina - dintre care 453 km, temporar, nu sunt sub controlul autorităților constituționale. Frontiera demarchează în spațiu limitele teritoriului statal, iar securitatea și gestionarea eficientă a acesteia garantează inalienabilitatea teritoriului și suveranitatea țării. Instituțional, gestionarea frontierei se asigură de Poliția de Frontieră, care bazându-se pe modelul de control al accesului pe patru niveluri, conform conceptului european de gestionare integrată a frontierei, cooperează cu alte instituții din sistemul de management al frontierei de stat. Astfel, controlul frontierei este asigurat prin cooperare între Poliția de Frontieră, Serviciul Vamal, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Inspectoratul General al Poliției.

Măsurile întreprinse în interiorul țării și cooperarea cu țările vecine precum și cu țările terțe se realizează prin consolidarea eforturilor Ministerului Afacerilor Interne prin structurile sale - IGPF, IGM, IGP cu Ministerul Finanțelor, inclusiv Serviciul Vamal. Este evident că un atare sistem complex necesită o supra-coordonare, la nivel interministerial, care în Republica Moldova, se realizează prin activitatea Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, prezidat de ministrul afacerilor interne.

Managementul integrat al frontierei de stat apare pe agenda relațiilor bilaterale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, odată cu semnarea la Bruxelles la 27 iunie 2014, a Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Actualmente, când Republica Moldova deține statutul de țară candidată pentru aderare la Uniunea Europeană și a avansat semnificativ în negocierile bilaterale la Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” din acquis-ul comunitar al Uniunii Europene, angajamentele asumate în procesul de negocieri devin obiective ale planificării strategice.

Elaborarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 reprezintă o prioritate națională prevăzută de Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană

pentru anii 2025-2029 (în continuare - Programul național de aderare). Implementarea conceptului european de gestionare integrată a frontierelor în Republica Moldova a început în 2011, an ce marca debutul primului ciclu de politici în domeniul managementului integrat al frontierei de stat în Republica Moldova și a derulat pe perioada a 4 cicluri de planificare. Programul național de aderare stabilește cu claritate angajamentul ca noul document de planificare strategică pentru perioada 2026-2030, să fie dezvoltat în conformitate cu ciclul multianual de politici strategice pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor și cu respectarea prevederilor articolului 9 al Regulamentului (UE) 2019/1896 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă. La 14 martie 2023, Comisia Europeană (CE) a adoptat o Comunicare de stabilire a politicii strategice multianuale pentru gestionarea integrată a frontierelor europene, bazată pe discuțiile din Parlamentul European și Consiliu privind documentul de politici al CE. În urma adoptării Comunicării CE, a fost stabilit un ciclu de politici strategice multianuale de cinci ani pentru perioada 2023-2027. Programul național astfel se va alinia inclusiv la obiectivele politicii strategice multianuale pe fiecare componentă aplicabilă din cadrul modelului de gestionare europeană integrată a frontierelor: controlul frontierei; analiza riscurilor; schimbul de informații și cooperarea cu statele membre ale UE și cu Frontex; cooperarea cu țările terțe; cooperarea interinstituțională între autorități; măsuri operative și tehnice; utilizarea tehnologiei de ultimă generație; mecanisme de control al calității și componente transversale precum drepturile fundamentale, educația și formarea profesională, cercetarea și inovarea.

Programul contribuie la implementarea Obiectivului de Dezvoltare Durabilă nr. 16 „Pace, justiție și instituții eficiente”, prin consolidarea capacității naționale de a gestiona frontiera de stat într-un mod eficient, sigur și predictibil, cu respectarea drepturilor fundamentale, prevenirea infracționalității transfrontaliere și facilitarea cooperării internaționale și în particular la implementarea acțiunii prioritare consolidarea și menținerea unui nivel înalt de securizare a frontierelor prevăzut de obiectivul strategic nr. 9 „Promovarea unei societăți pașnice, sigure și incluzive” din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2022. Totodată, Programul este în concordanță cu intervențiile prioritare din domeniul „Politici și management de securitate și ordine publică” și anume „Dezvoltarea unui sistem eficient de management al frontierei de stat și asigurarea unui proces migrațional ordonat, sigur și reglementat (O9.2, O9.3)”.

Prezentul Program corespunde viziunii Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, care în vederea realizării obiectivelor naționale de securitate și apărare, implicit pentru combaterea amenințărilor, a riscurilor și a vulnerabilităților, stabilește următoarele direcții de acțiune: securizarea frontierelor de stat în vederea prevenirii și combaterii migrației ilegale, a traficului de persoane și de armament, a contrabandei și a altor forme de manifestare a criminalității transfrontaliere; ajustarea managementului

integrat al frontierei la standardele Uniunii Europene; dezvoltarea infrastructurii și multiplicarea punctelor de trecere a frontierei de stat.

Programul de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 reprezintă etapa a doua de planificare în vederea asigurării continuității implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare – SDDAI), pentru perioada anilor 2026-2030, și vizează crearea unui sistem de management al frontierei robust și rezilient, capabil să se adapteze necesităților cetățenilor și contextului de securitate. Programul contribuie nemijlocit la realizarea direcției prioritare a SDDAI „Consolidarea și menținerea unui nivel înalt de securizare a frontierelor”, particularizată de următoarele obiective generale:

- vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației;
- frontieră de stat sigură, securizată și funcțională.

Programul nu dublează și nu contravine altor documente de politici publice, fiind corelat cu Foaia de parcurs „Statul de drept” (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană) și ancorat cu Agenda de Reforme a Planului de Creștere pentru anii 2025–2027.

II. ANALIZA SITUAȚIEI

Controlul frontierei

Controlul frontierei reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai managementului integrat al frontierelor, având un impact direct asupra securității naționale și regionale, precum și asupra stabilității economice și sociale a Republicii Moldova.

Traversarea legitimă a frontierei de stat este organizată, la frontiera moldo-română, prin 10 puncte de trecere cu statul internațional. Pe segmentul moldo-ucrainean punctele de trecere sunt diversificate în: 21 de puncte de trecere deschise traficului internațional, 5 puncte de trecere deschise traficului interstatal și 16 puncte de trecere a frontierei cu statut local. În segmentul central, necontrolat temporar de autoritățile constituțională există 25 puncte de trecere, în care, cu excepția punctului de trecere a frontierei de stat Novosavițcaia-Kuciurgan, feroviar, activitățile de control sunt sistate de partea Ucraineană începând cu 28 februarie 2022. Până în anul 2022, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal activau și în punctul de trecere Pervomaisc-Kuciurgan, rutier. Totodată, există 5 puncte de trecere a frontierei de stat interne dintre care funcționează: Chișinău – aerian, Mărculești – aerian și Giurgiulești – port, fluvial (portuar). Controlul la trecerea frontierei este exercitat de 3 instituții de control: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră - organizat la nivel operațional în 6 subdiviziuni teritoriale, conform ariei geografice de responsabilitate, cu un

efectiv de 3748 unități, din care completate efectiv 2783; Serviciul Vamal organizat operațional la nivelul a trei subdiviziuni regionale - Nord, Centru și Sud, cu un număr de personal de 1761 poziții, dintre care 1524 ocupate și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, prin 7 posturi de inspecție la frontieră, cu 1007 angajați efectiv din totalul de 1194 persoane.

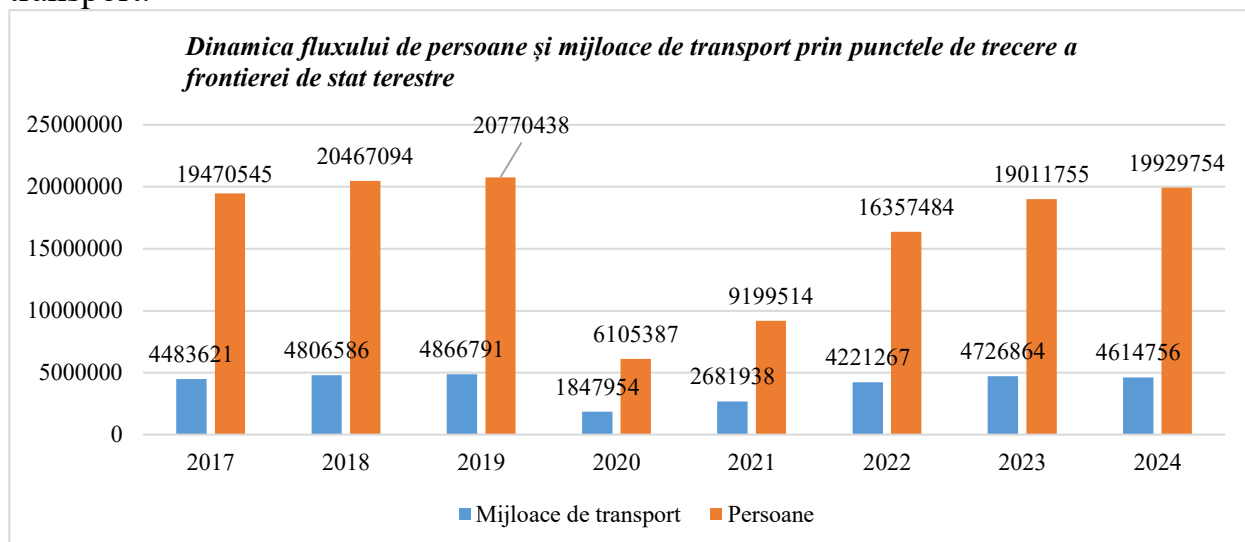
Perioada precedentă a marcat un nou nivel de aliniere la prevederile aquis-ului comunitar, din perspectiva controlului frontierelor. Odată cu adoptarea Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și, consecvent a Hotărârii Guvernului nr.862/2024, de punere în aplicare a legii, controlul frontierei este efectuat conform principiilor și standardelor Codului Schengen, facilitând trecerea legitimă a frontierei, comerțul și schimburile sociale și culturale cu statele vecine și în regiune. Sistemul de control al frontierei include supravegherea frontierei și controlul la trecerea frontierei și asigură securitatea frontalieră pe întreg teritoriul Republicii Moldova, menținerea ordinii de drept la frontiera de stat, menținerea regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră și regimului punctelor de trecere pentru a efectua controlul documentelor persoanelor, controlul mijloacelor de transport, controlul vamal al mărfurilor și bunurilor, precum și pentru a asigura inviolabilitatea frontierei de stat și a infrastructurii acesteia.

Totodată, la data de 1 ianuarie 2023, în Republica Moldova a intrat în vigoare noul Cod Vamal, aprobat prin Legea nr. 95/2021, care transpune prevederile fundamentale ale Codului Vamal al Uniunii Europene (Regulamentul (UE) nr. 952/2013). Punerea sa în aplicare este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 95/2023, care stabilește normele detaliate privind procedurile vamale, structura sistemului informațional și standardele operaționale naționale.

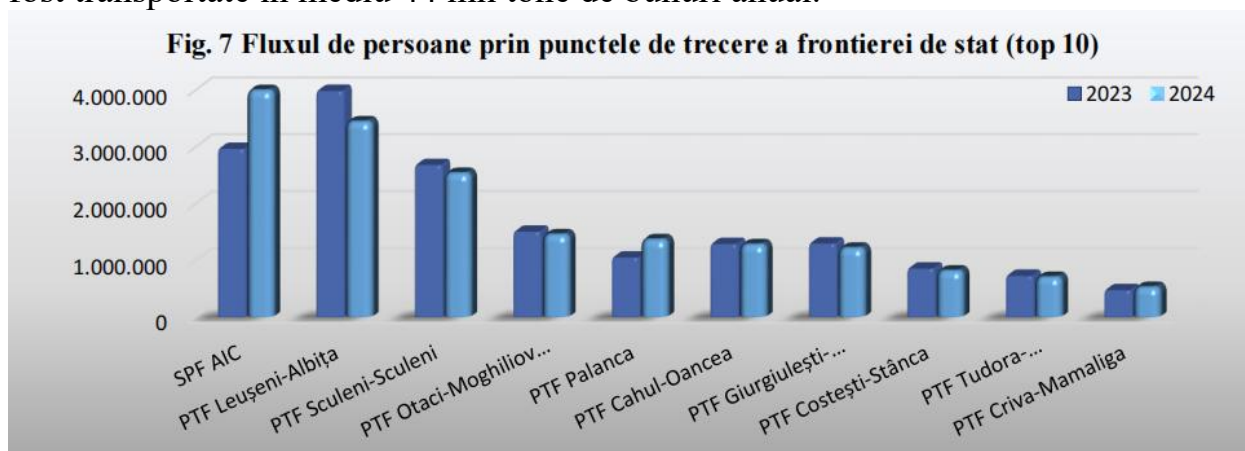
Un element important al alinierii la standardele europene îl constituie implementarea în Republica Moldova a Sistemului Noului Tranzit Computerizat (NCTS) – componentă critică a conectării la spațiul vamal european. În prezent, Republica Moldova se află în proces de aderare la Convenția privind regimul de tranzit comun și la Convenția privind simplificarea formalităților în comerțul cu mărfuri (SAD) – ambele fiind condiții esențiale pentru funcționarea deplină a NCTS. **Aderarea la cele două convenții a fost deja votată de Parlament**, iar autoritățile sunt în etapele finale ale procesului de validare internațională. Implementarea NCTS va permite gestionarea digitalizată a tranzitului vamal și va contribui direct la eficiența, predictibilitatea și securitatea lanțurilor logistice la frontieră.

Alinierea la legislația și bunele practici ale UE este esențială pentru asigurarea unui echilibru între facilitarea trecerii legale a frontierelor și prevenirea amenințărilor la adresa securității interne și europene. Numărul persoanelor care traversează frontiera tinde să crească constant, inclusiv datorită creșterii mobilității cetățenilor Republicii Moldova și cetățenilor străini. În anul 2024, au fost înregistrate peste 19 milioane traversări ale frontierei de către persoane și peste 4,6 milioane traversări ale mijloacelor de

transport.

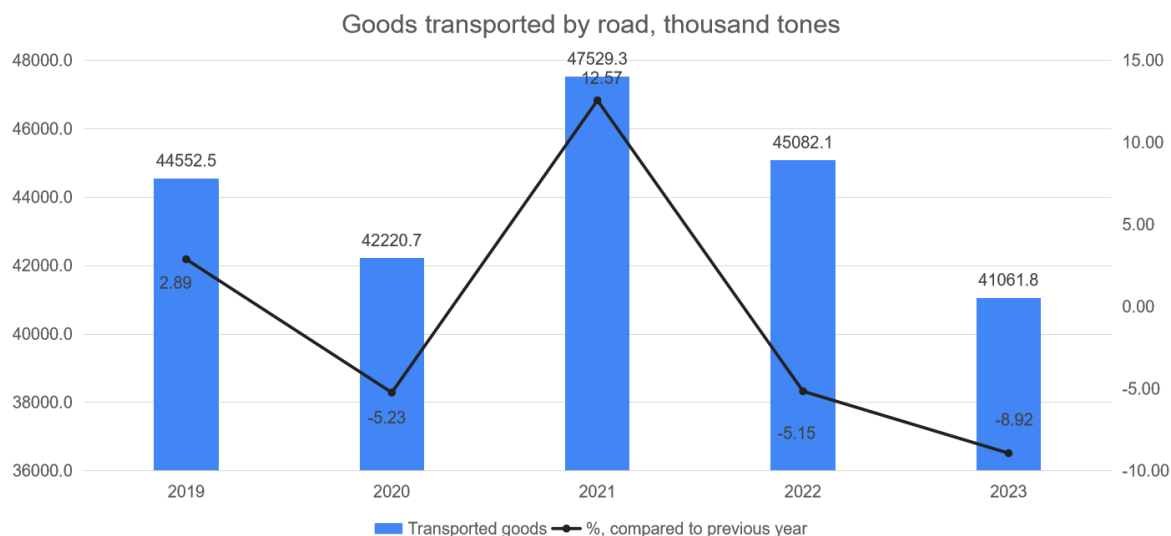

Tendința de creștere a fluxului traversării legale scoate în evidență un dezechilibru semnificativ între mobilitatea în creștere și infrastructura disponibilă, întrucât aproximativ 85% din volumul total de trafic este concentrat în doar 9–10 puncte de trecere a frontierei de stat. Se reține că, transportul rutier reprezintă mijlocul prin care sunt realizate cca. 80% din comerțul exterior al Republicii Moldova și tot pe cale rutieră se realizează aproximativ 80% din importuri. În perioada 2019 - 2023, pe cale rutieră au fost transportate în mediu 44 mii tone de bunuri anual.

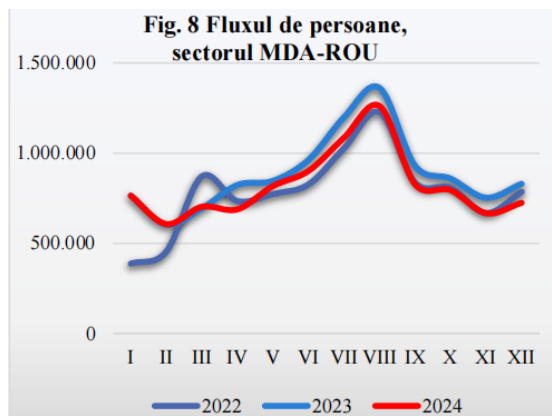
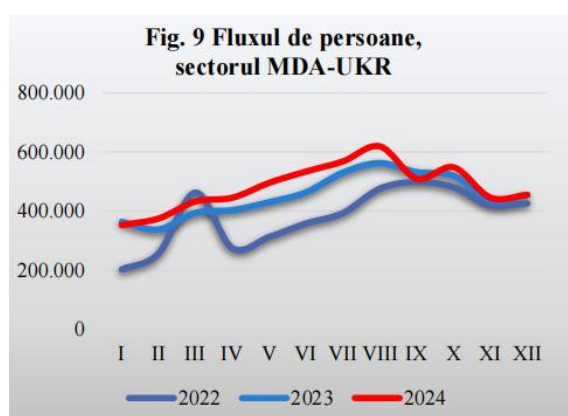
La etapa actuală, Republica Moldova este parte a unor Acorduri cu România privind reconstrucția și reabilitarea podurilor transfrontaliere peste râul Prut, ce vizează podurile rutiere din localitățile Sculeni - Sculeni, Cahul - Oancea și Leușeni - Albița, precum și cu Ucraina - în privința construcției podului tranfrontalier Cosăuți - Yampil. De asemenea, Republica Moldova participă la programul Uniunii Europene „Mecanismul pentru interconectarea Europei”, scopul căruia, în domeniul transporturilor este să contribuie la dezvoltarea proiectelor de interes comun referitoare la rețele și infrastructuri eficiente, interconectate și multimodale, pentru o mobilitate inteligentă, interoperabilă, durabilă, favorabilă incluziunii, accesibilă și în condiții de siguranță. Facilitarea temporară a transportului rutier de mărfuri între și prin teritoriul Uniunii Europene (UE) și Republica Moldova, având în vedere războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, are loc în baza Acordului

între UE și Republica Moldova privind transportul rutier de mărfuri. În acest context, la etapa din 2024, 2 noi poduri transfrontaliere sunt în construcție și altele 4 noi poduri transfrontaliere - în curs de elaborare a studiului de fezabilitate. La etapa de elaborare a studiilor de fezabilitate se află, de altfel, și proiectele privind instituirea Centrelor logistice multimodale Chișinău, Berești și Giurgiulești.

Totodată, există puncte de trecere, la frontiera cu Ucraina, ce funcționează cu un volum extrem de redus de tranzit, care nu justifică nici prezența constantă a personalului, nici resursele administrative și logistice necesare pentru întreținerea și operarea acestor locații. Această suprasolicitare dezechilibrată, generează presiuni operaționale constante și subliniază necesitatea optimizării capacităților existente, în termeni de infrastructură și personal, inclusiv digitalizarea unor procese, implementarea interoperabilității pentru a asigura un flux eficient și sigur al persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor.

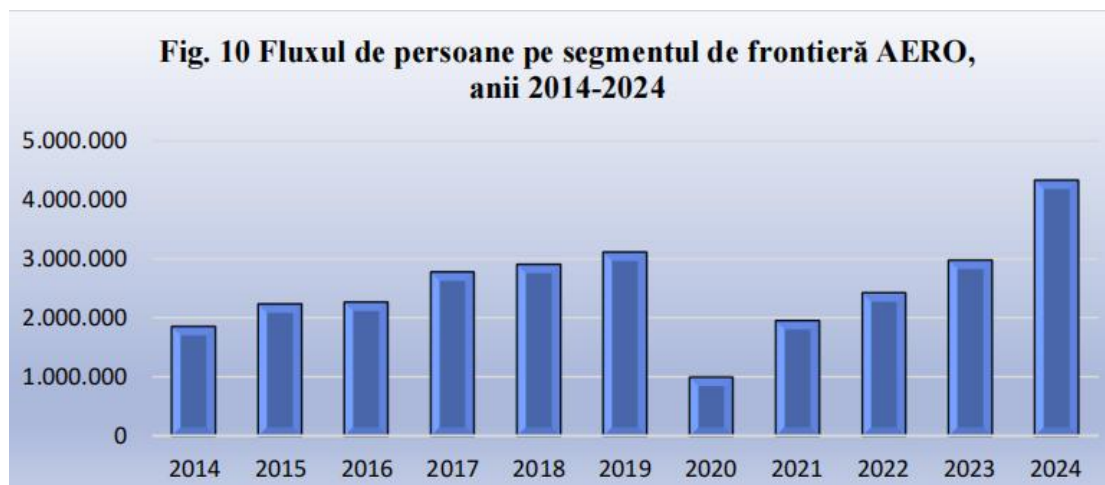
Modernizarea în continuare a infrastructurii rutiere de acces la frontieră și dezvoltarea unor centre logistice multimodale în proximitatea punctelor de trecere a frontierei, dezvoltarea unor coridoare dedicate pentru transportul de marfă și implementarea sistemelor de management al fluxurilor de trafic sunt printre măsurile ce se conturează drept priorități în scopul gestionării integrate și eficiente a frontierei de stat.

Aeroportul Internațional Chișinău, principalul punct de acces aerian al Republicii Moldova, se confruntă cu o creștere semnificativă a fluxurilor de pasageri și mărfuri, determinată, în mare parte, de sistarea traficului aerian din Ucraina, preferința accentuată pentru transportul aerian și extinderea rutelor internaționale. Cu o recuperare rapidă după impactul pandemiei COVID-19, în 2024 fluxul de pasageri a atins un record de peste 4,3 milioane, depășind nivelurile pre-pandemice.

În cadrul ciclului anterior de politici în domeniul MIFS, în Republica Moldova a fost reglementată colectarea anticipată a informațiilor pentru funcția de control la frontieră, în cazul transportului aerian, în Aeroportul Internațional Chișinău. Informațiile prelabile despre pasageri (API) și a datele din registrul cu numele pasagerilor (PNR) sunt colectate de către operatorii aerieni și transmise Unității de Informații despre Pasageri, direcție din cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în scopul prevenirii și combaterii infracțiunilor cu caracter terorist, infracțiunilor transnaționale și contracării amenințărilor în adresa securității statului. Utilizarea eficientă a sistemului de informații prelabile trebuie dezvoltată Pe plan național, fiind necesară operaționalizarea deplină a Direcției informații privind pasagerii (UIP), inclusiv prin detașarea cu activitate permanentă a reprezentanților autorităților naționale relevante. Această măsură este esențială pentru asigurarea unui schimb operativ și continuu de informații, necesar pentru evaluarea eficientă a riscurilor și anticiparea amenințărilor emergente. De asemenea, consolidarea cooperării și schimbului de informații cu alte UIP-uri la nivel internațional va spori capacitatea de identificare a riscurilor și de reacție rapidă în situațiile de criză.

În vederea consolidării componentei de combatere a criminalității transfrontaliere și a terorismului, complementar instituirii Direcției informații privind pasagerii (UIP), în cadrul Poliției de Frontieră este instituită subdiviziunea cu destinație specială, misiunea căreia constă în intervenții operaționale la frontieră. În context, în calitate de necesități identificate pe paliera fortificării dimensiunii analizate este dotarea cu echipamente, mijloace speciale pasive, active, auxiliare și arme de foc; instruire/ schimburi de experiență cu omologii cu misiuni similare la nivel internațional, precum și organizarea instruirilor și aplicațiilor practice sub egida Centrului Antiterorist al Serviciului de Informații și Securitate.

Infrastructura actuală a aeroportului național funcționează la capacitate maximă și necesită dezvoltare urgentă pentru a face față cererii. Este important de menționat că, conform statisticilor oficiale¹, numărul de pasageri înregistrați în primele 4 luni ale anului 2025, au depășit în medie cu 150% valorile prognozate. În acest sens, sunt ținute extinderea și modernizarea infrastructurii Aeroportului Internațional Chișinău precum și redimensionarea infrastructurii și capacităților Aeroportului Internațional Mărculești.

În lipsa unor facilități moderne și a capacităților tehnologice avansate, aeroportul rămâne vulnerabil la riscuri de securitate și la provocări operaționale majore. Deficiențele includ insuficiența unor sisteme moderne de control al bagajelor și pasagerilor, lipsa unor sisteme eficiente de gestionare a fluxurilor de pasageri în perioade de vârf. Acest context face dificilă prevenirea accesului neautorizat și a activităților ilegale în zonele restricționate ale aeroportului, vulnerabilitate agravată de lipsa unor sisteme integrate de alertare timpurie și reacție rapidă la incidente de securitate.

Pentru a facilita fluxul persoanelor și mărfurilor, este necesară implementarea și utilizarea unor procese și tehnologii de control care să ajute la trecerea frontierei cât mai rapidă și fluentă posibil, menținând în același timp nivelul necesar de control și securitate adecvată. În Aeroportul Internațional Chișinău este oportună dezvoltarea unor sisteme automate și robotizate control la trecerea frontierei, inclusiv a celor care funcționează în regim de autoservire (self-service) precum ABC (autoamted border control).

Pe lângă provocările evidente precum creșterea fluxurilor transfrontaliere sau insuficiența infrastructurii, activitatea autorităților de control la frontieră este adesea complicată de un spectru larg de subtilități și tertipuri utilizate de persoane sau grupuri infracționale, care demonstrează o adaptabilitate și sofisticare crescândă. În practică, angajații subdiviziunilor tactice se confruntă frecvent cu cazuri de falsificare de înaltă calitate a documentelor de călătorie, permise de ședere, permise de conducere, precum și cu uzul de identitate falsă prin documente autentice utilizate de persoane care nu le aparțin. În unele situații, se recurge la camuflarea persoanelor în

¹ <https://airport.md/about-us/statistics#block22>

compartimente ascunse ale mijloacelor de transport, adaptate special pentru a evita detecția.

Vulnerabilitatea majoră în contextul modului de operare enunțat, o reflectă insuficiența sistemelor moderne de control a datelor biometrice, și altor soluții tehnologice care solicită utilizarea datelor biometrice pentru identificarea persoanelor și verificarea autenticității actelor de călătorii și a identității. Insuficiența acestor sisteme limitează capacitatea de a verifica identitatea călătorilor și de a preveni utilizarea documentelor false, subminând astfel securitatea națională. În contextul parcursului de aderare la UE, implementarea acestor tehnologii devine o prioritate strategică pentru asigurarea compatibilității cu sistemele europene și consolidarea securității frontierelor externe ale Republicii Moldova.

În plus, infrastructura destinată controalelor în linia a doua este fragmentară și insuficient dezvoltată la majoritatea punctelor de trecere a frontierei. Aceste controale, destinate pentru evaluarea detaliată a riscurilor și identificarea potențialelor amenințări, sunt limitate de lipsa unor spații dedicate, echipamente specializate și personal instruit pentru a efectua verificări aprofundate. În lipsa unor facilități corespunzătoare, controalele în linia a doua nu pot aborda eficient situațiile complexe care necesită investigații suplimentare, cum ar fi identificarea rețelelor de trafic de persoane, contrabandă și alte activități ilicite. În plus, fragmentarea infrastructurii de control reduce capacitatea autorităților de a gestiona în mod corespunzător riscurile de securitate și de a reacționa prompt în fața incidentelor critice care pot apărea la frontieră.

O evaluare riguroasă a relevanței fiecărui punct de trecere în parte, în raport cu fluxul real, riscurile identificate și prioritățile naționale va permite concentrarea resurselor și investițiilor în punctele cu impact real asupra mobilității legale și asupra securității regionale, facilitând astfel implementarea tehnologiilor moderne, consolidarea controlului de linia a doua și dezvoltarea cooperării transfrontaliere. Autoritățile nemijlocit competente pentru controlul la trecerea frontierei trebuie să se asigure că toate procedurile de control la trecerea frontierei sunt efectuate în mod profesionist, calitativ și prompt, de personal instruit adecvat, conform unor proceduri standard de operare. Aceasta implică inclusiv utilizarea sistemelor informatice și interoperabilitatea dintre acestea, pentru a asigura în punctele de trecere un flux neîntrerupt de informații între autorități, respectiv dezvoltarea unor interfețe sau a accesului la baze de date pentru verificarea identității, inclusiv digitale, verificarea autenticității documentelor, îndeosebi a documentelor electronice (vize în format digital, permise de ședere, acte de identitate electronice), integrarea sistemelor automate de recunoaștere a plăcuțelor de înmatriculare, sistemelor de control al traficului și sistemelor de rând electronic în procedurile standard de control la trecerea frontierelor.

Reformele întreprinse odată cu adoptarea noului Cod Vamal, creează baza normativă și tehnologică pentru aplicarea conceptului european de Ghișeu Unic Vamal – mecanism esențial al managementului integrat al

frontierei. Acesta presupune cooperarea între autoritățile competente la frontieră (vamă, frontieră, sănătate, mediu, fitosanitar etc.) printr-o platformă electronică unificată pentru procesarea documentelor, evaluarea riscurilor și autorizarea trecerii mărfurilor.

La momentul actual, sistemele informaționale ale Poliției de Frontieră și Serviciului Vamal sunt interconectate, facilitând aplicarea principiului ghișeului unic în punctele rutiere de trecere a frontierei. Astfel, datele colectate de către Poliția de Frontieră sunt transmise direct către Serviciul Vamal, care nu le mai introduce manual, ci le validează în cadrul propriilor proceduri de control. Această soluție tehnologică contribuie la eliminarea dublării operațiunilor de introducere a datelor și reduce timpul de așteptare pentru participanții la trafic, susținând fluidizarea procesului de trecere a frontierei. Cu toate acestea, anumite carențe de interoperabilitate persistă.

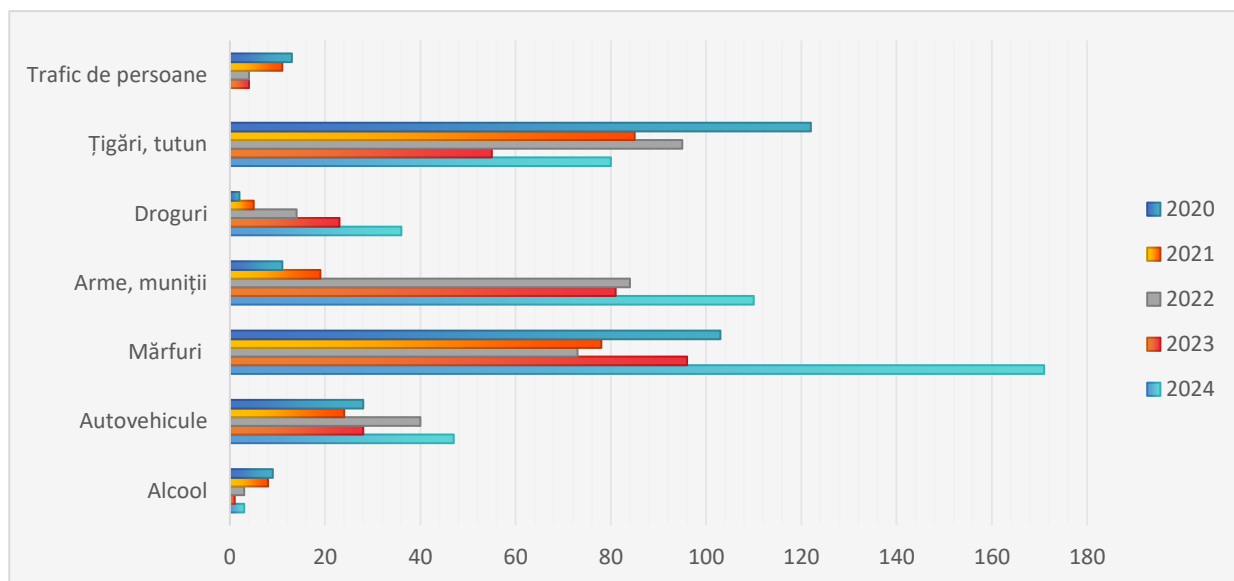
Controlul de linia întâi, desfășurat în punctele de trecere a frontierei, este afectat de lipsa infrastructurii comune, de absența fluxurilor operaționale coordonate și de duplicarea verificărilor. În paralel, controlul vamal de linia a doua, realizat prin echipe mobile și controale ulterioare, nu beneficiază de suport analitic integrat sau de acces standardizat la datele generate în timp real de celelalte autorități.

Pe de altă parte, în ceea ce ține de gestionarea fluxului de călători, vulnerabilitățile se referă la procesul de validare a intrării și ieșirii mijloacelor de transport în/din punctele de trecere a frontierei. În lipsa unui mecanism automatizat, această validare se efectuează manual de către polițiștii de frontieră, contribuind la formarea blocajelor, în special în perioadele de intensitate ridicată a traficului. Totodată, această lacună tehnologică generează riscul ca unele mijloace de transport să părăsească punctul de trecere fără înregistrarea sau autorizarea ieșirii. Se impune, prin urmare, implementarea unui sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare pentru managementul fluxului în punctele de trecere rutiere.

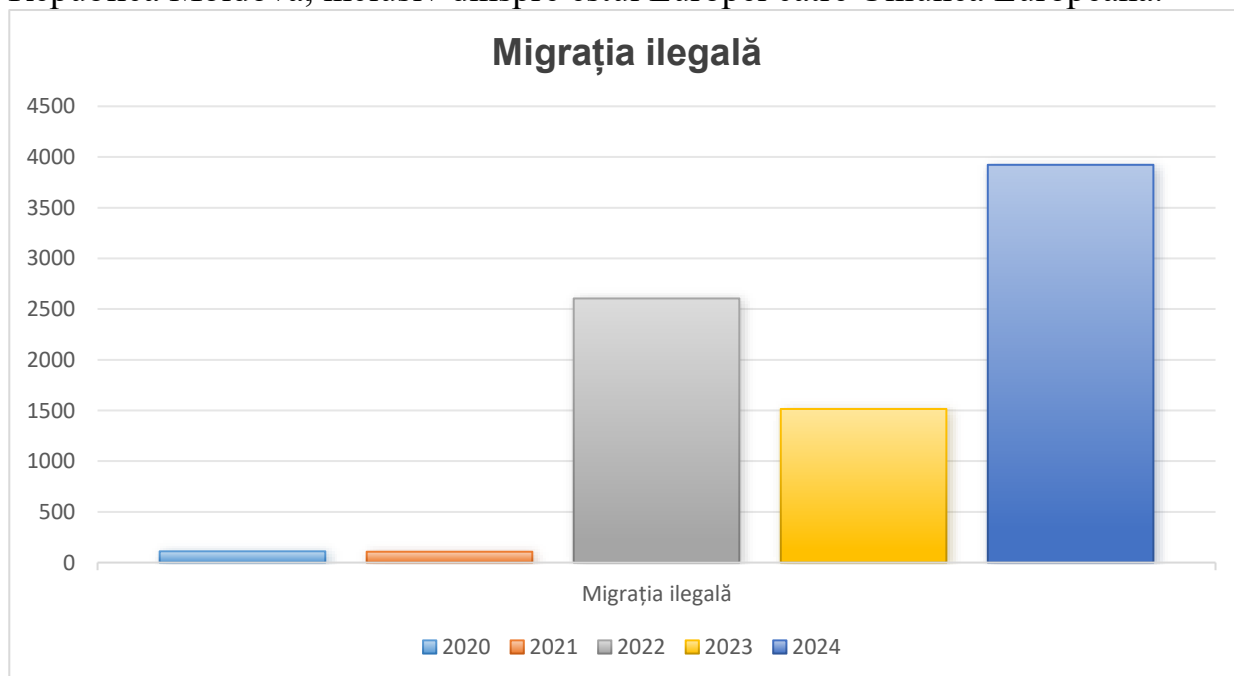
În contextul actual, Republica Moldova se confruntă cu provocări semnificative legate de securitatea frontierelor, amplificate de conflictul din Ucraina și de intensificarea migrației ilegale. Frontiera de est a țării a devenit o linie critică de tranzit atât pentru refugiați care caută protecție internațională, cât și pentru activități ilegale, precum contrabanda, traficul de droguri, migrația ilegală, traficul de armament și muniții precum și traficul de ființe umane. Aceste activități sunt facilitate de vulnerabilitățile existente la nivelul punctelor de trecere a frontierei, precum și de lipsa unor mecanisme robuste de supraveghere a frontierelor verzi.

Se conturează în special un risc cu tendințe de creștere a traficului ilicit de armament și muniții, având în vedere prezența unui volum considerabil de armament pe teritoriul ucrainean. În paralel, se observă o creștere îngrijorătoare a traficului ilicit de droguri, ca urmare a reorientării rutelor de distribuție ale rețelelor criminale din estul Europei, în care Republica Moldova riscă să fie implicată ca zonă de tranzit.

Aceste evoluții subliniază necesitatea consolidării capacităților de analiză a riscurilor, supraveghere și reacție operativă, în special pe segmentele de frontieră vulnerabile, pentru a contracara eficient amenințările emergente.

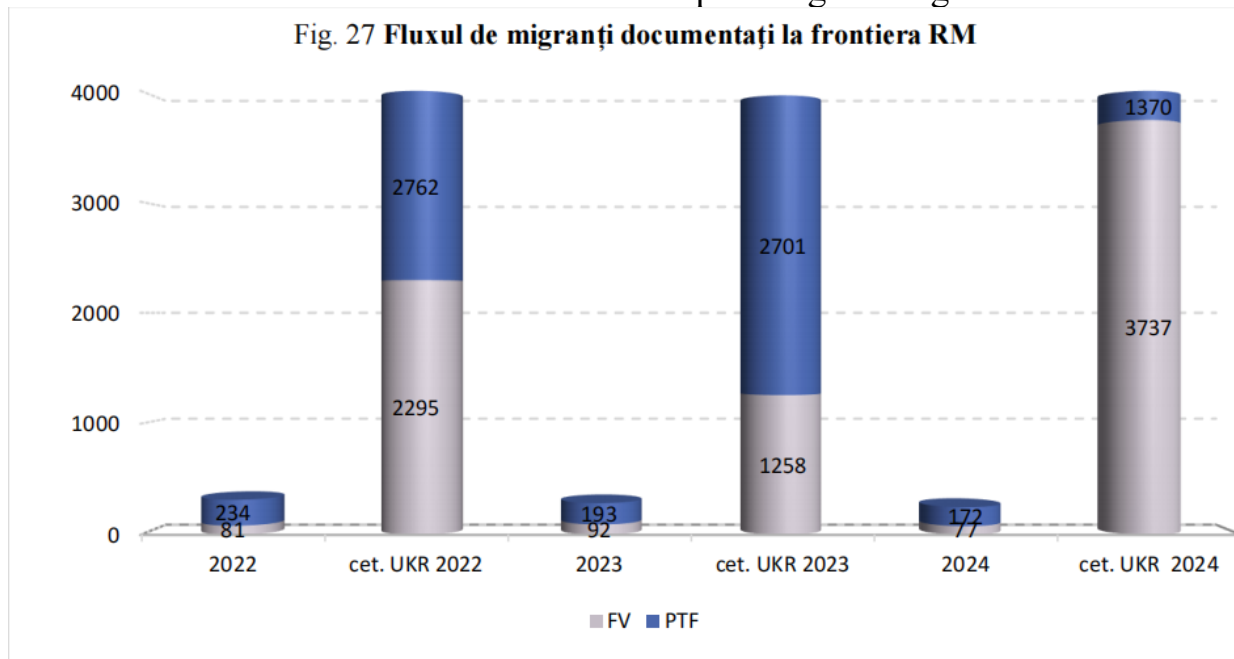

Datele privind migrația ilegală în perioada 2020–2024 evidențiază o creștere accentuată a acestui fenomen, în special începând cu anul 2022. Contextul de securitate regională generat de războiul din Ucraina, a determinat un număr considerabil de cetățeni ucraineni să traverseze ilegal frontiera², dar și a influențat redirecționarea rutelor de migrație ilegală prin Republica Moldova, inclusiv dinspre estul Europei către Uniunea Europeană.

² În anul 2024 la frontiera RM au fost documentate 5 356 persoane pentru tentativa/trecerea ilegală a frontierei de stat cu scop de migrare ilegală, 95% din aceștia fiind cetățeni UKR. Un alt număr de 15 120 cetățeni UKR au declarat că au intrat în RM pe sectorul transnistrean.

Escaladarea fenomenului din anul 2024, cu cca 40% față de anul 2023, precum și intensificarea cazurilor de organizare a migrației ilegale, semnaleză activizarea rețelelor criminale care exploatează contextul instabil pentru a facilita treceri ilegale ale frontierei, în special pe segmentul moldo-ucrainean. Segmentul „verde” de frontieră moldo-ucrainean deține ponderea absolută a încălcărilor frontierei de stat cu scop de migrare ilegală.

Contrabanda rămâne una dintre principalele forme de criminalitate transfrontalieră care afectează integritatea, siguranța economică și fiscală a statului. Fenomenul este prezent atât în punctele de trecere a frontierei, prin introducerea sau scoaterea nedeclarată a mărfurilor, cât și în zonele din afara acestora, unde controlul și supravegherea sunt mai reduse. Cele mai frecvente cazuri implică produse supuse regimurilor fiscale speciale, cum ar fi tutunul și alcoolul, bunuri restricționate (medicamente, produse fitosanitare), dar și articole comerciale de uz general, importate ilegal pentru a evita taxele vamale.

În prezent, combaterea eficientă a contrabandei este afectată de mai mulți factori. În primul rând, metodele utilizate devin tot mai sofisticate, inclusiv disimularea în compartimente special amenajate sau folosirea transportului în tranzit ca acoperire. De asemenea, infrastructura din unele puncte rămâne subdezvoltată, lipsind echipamentele moderne pentru scanare sau inspecție non-intruzivă. Cooperarea între autoritățile responsabile de control este adesea limitată de lipsa unui mecanism comun de analiză a riscurilor, ceea ce reduce eficiența selectivității în control. În paralel, sistemele informaționale nu sunt încă interconectate suficient pentru a permite accesul rapid și integrat la date despre transporturi, documente însoțitoare, istoricul operatorilor sau semnalările din registre externe. În plus, mobilitatea echipelor operative în afara punctelor de frontieră este insuficientă pentru a răspunde rapid la incidente sau pentru a preveni introducerea ilegală a bunurilor prin sectoare greu accesibile.

În acest context, este necesară consolidarea capacității de detecție și reacție a autorităților de control, atât în linia întâi, cât și în linia a doua. Aceasta include modernizarea tehnologică (scanere, detectoare, camere inteligente), dotarea și extinderea echipelor mobile cu atribuții clare și coordonare comună, precum și dezvoltarea de proceduri integrate pentru supravegherea frontierelor în afara punctelor oficiale de trecere. Un element-cheie îl reprezintă crearea și utilizarea unui sistem comun de analiză a riscurilor, care să integreze date din multiple surse și să permită anticiparea activităților de contrabandă, prin identificarea timpurie a fluxurilor atipice, rutelor riscante sau actorilor implicați.

Supravegherea frontierelor, în segmentele controlate de autoritățile constituționale, este organizată continuu 24/7, cu folosirea unităților fixe și mobile, care își îndeplinesc atribuțiile prin patrulare sau prin prezența în locuri cu risc sporit și folosirea sistemelor de supraveghere a frontierei de stat. În dependență de rezultatele analizei de risc pot fi dislocate sisteme de supraveghere mobile, dispozitive de detecție și alertă și implicate aeronave de zbor fără pilot la bord în misiunile de supraveghere. În perioada implementării documentului de politici publice anterior, au fost atinse rezultate semnificative privind obiectivul de dezvoltare a instrumentelor de supraveghere a frontierei de stat, fiind achiziționate mijloace fixe și mobile de supraveghere, inclusiv aeronave de zbor fără pilot la bord, a fost elaborat un nou concept privind autonomia funcțională și decizională a patrului poliției de frontieră în supravegherea frontierei de stat și aprobate la nivel instituțional standardele de cu personal, mijloace și infrastructură genistică a Sectoarelor Poliției de Frontieră. Mijloacele disponibile rămân totuși insuficiente, doar aproximativ 15% din 37 de Sectoare ale Poliției de Frontieră, sunt dotate corespunzător standardelor cu mijloace fixe și mobile de supraveghere și aceeași rată corespunde dotărilor cu aeronave de zbor fără pilot, iar conceptul de autonomie a patrului este implementat corespunzător în aprox.10% din sectoarele Poliției de Frontieră. De asemenea, nu toate mijloacele de observare, detectare, radiolocație și geolocare sunt integrate într-o singură rețea, ceea ce compromite integrarea informațiilor în tabloul situațional național și capacitatea de reacție la incidentele de securitate. Infrastructura Sectoarelor Poliției de Frontieră rămâne o provocare majoră, dat fiind faptul că, din totalul subdiviziunilor, 18 sectoare necesită reconstrucții și renovări, iar 5 sectoare urmează a fi edificate.

Astfel, frontierele verzi rămân în continuare vulnerabile la activități ilegale din cauza lipsei de tehnologie avansată și a echipamentelor specializate pentru supravegherea frontierei de stat. Vulnerabilitatea se referă la utilizarea rutelor alternative, greu accesibile, pentru migrație ilegală și contrabandă ceea ce subminează atât securitatea națională, cât și economia națională. Monitorizarea eficientă a acestor zone necesită implementarea unor sisteme moderne de supraveghere autonomă, utilizarea aeronavelor de zbor fără pilot la bord, senzorilor de mișcare și a altor tehnologii avansate pentru a

asigura o acoperire totală și continuă și operaționalizarea completă a centrelor de coordonare la nivel local, regional și național.

Analiza de Risc pentru Securitatea Internă și Amenințările la Frontiere

Analiza de risc pentru securitatea internă și analiza amenințărilor susceptibile să afecteze funcționarea sau securitatea frontierelor reprezintă o componentă critică a managementului integrat al frontierelor.

Situația națională este caracterizată de subdezvoltarea rețelelor de schimb de informații între agențiile naționale, precum și cu partenerii internaționali, ceea ce creează o izolare informațională și reduce eficiența măsurilor preventive. La nivelul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în procesul decizional și la elaborarea produselor de analiză de risc se aplică pe larg modelul european comun integrat de analiză a riscurilor (CIRAM). Aplicarea CIRAM la nivelul Poliției de Frontieră a contribuit la îmbunătățirea capacității de anticipare și reacție față de riscurile migraționale, trafic ilicit, criminalitate organizată și altele, demonstrând utilitatea unui cadru metodologic standardizat, bazat pe date, indicatori de risc și o abordare etapizată pe cele patru niveluri de control. Metodologia CIRAM este aplicată inclusiv la elaborarea produselor analitice comune de către Grupul Comun de Analiză a Riscurilor. Pentru crearea unei imagini naționale asupra riscurilor la frontiere, prin utilizarea acelorași metodologii de colectare, analiză și partajare a datelor și întărirea capacității de răspuns coordonat la crize sau presiuni operaționale, se recomandă ca toate instituțiile implicate în gestionarea frontierelor și securitatea internă să își dezvolte capacități proprii de analiză, iar modelul CIRAM să fie extins și aplicat în mod uniform de către toate instituțiile din sistemul de management integrat al frontierei de stat. În prezent, capacitatea de analiză a riscurilor este limitată de mai mulți factori, inclusiv fragmentarea informațiilor, lipsa unor sisteme moderne de colectare și prelucrare a datelor și integrarea slabă cu mecanismele europene de avertizare timpurie. Aceste deficiențe reduc semnificativ capacitatea autorităților de a detecta și anticipa modele emergente de amenințare, cum ar fi migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră și alte activități ilicite.

Astfel, consolidarea structurilor specializate de analiză a riscurilor este esențială. Acest deziderat se poate realiza prin înființarea sau dezvoltarea direcțiilor de analiză în cadrul instituțiilor-cheie din sistemul de management integrat al frontierei de stat, susținute de un cadru funcțional bine definit, gestionate de un număr adecvat de analiști instruiți, cu expertiză în domeniul migrației, contrabandei, traficului de ființe umane, terorismului, fluxurilor de mărfuri și transport, precum și prin utilizarea instrumentor tehnice moderne, inclusiv baze de date partajate, sisteme de colectare automată a indicatorilor de risc, platforme de partajare a informațiilor în timp real între autoritățile implicate.

Adoptarea unei abordări comune de către toate instituțiile va permite corelarea planificării operative și alocarea resurselor (umane, tehnice,

financiare) precum și includerea analizei de risc în ciclul decizional și bugetar, ceea ce va contura o analiza strategică a riscurilor. Pentru Republica Moldova, care se află pe una dintre rutele principale ale migrației est-vest, analiza strategică a riscurilor nu doar sprijină identificarea amenințărilor actuale, ci permite și proiecții privind evoluțiile viitoare, fiind esențială în dimensionarea resurselor umane și tehnice, dezvoltarea capacităților analitice și formularea de politici proactive. Analiza strategică a riscurilor reprezintă un instrument esențial pentru fundamentarea deciziilor în domeniul securității frontierelor ce contribuie la dezvoltarea capacităților instituționale pe termen lung, inclusiv în ceea ce privește formarea de personal specializat, adaptarea procedurilor operaționale și optimizarea resurselor alocate.

Pe lângă acestea, analiza riscurilor în contextul managementului integrat al frontierelor trebuie să includă și fenomenele atipice sau emergente, caracterizate prin o probabilitate redusă de apariție, dar cu potențial de impact major asupra securității și continuității instituționale. Pentru Republica Moldova, includerea în scenariile strategice de analiză a riscurilor a pandemiilor și crizelor de sănătate publică, (care pot genera blocaje în punctele de trecere a frontierei, afectarea lanțurilor logistice, suprasolicitarea structurilor de control și necesitatea adoptării rapide a unor măsuri excepționale) și crizelor ecologice sau climatice (ex: secetă extremă, inundații, incendii de vegetație, cu impact asupra rutelor de migrație, siguranței infrastructurii de frontieră sau resurselor de personal) este importantă pentru consolidarea rezilienței instituționale, dezvoltarea de capacități anticipative și planuri de continuitate operațională.

În plus, valorificarea deplină a activităților grupurilor comune de analiză a riscurilor la nivel național este esențială pentru a asigura o evaluare coerentă și rapidă a amenințărilor, facilitând astfel o reacție mai promptă și coordonată la provocările de securitate.

În contextul securității regionale tot mai complexe, analiza de risc nu poate fi limitată la dimensiunea națională. Colaborarea transfrontalieră cu autoritățile de frontieră din România, Ucraina, precum și cu agențiile europene relevante (ex. Frontex, Europol), este esențială pentru asigurarea unui schimb eficient de informații și pentru dezvoltarea de produse analitice comune. Integrarea perspectivelor și datelor din statele vecine contribuie la o mai bună anticipare a presiunilor externe, o înțelegere clară a rețelelor infracționale transfrontaliere. Prin urmare, se conturează necesitatea de participare activă a structurilor naționale la platforme regionale de analiză de risc.

Schimbul de Informații și Cooperarea Internațională

Cooperarea Republicii Moldova cu statele membre și Uniunea Europeană pe subiecte de gestionare a frontierelor a început cu semnarea în 2005 a Memorandumului de Înțelegere dintre Comisia Europeană și Guvernările Republicii Moldova și Ucraina privind Misiunea Uniunii

Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM). Au urmat , în 2007 - Acordul între Comunitatea Europeană și Republica Moldova privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, în 2008 - Aranjamentul de lucru privind cooperarea operativă dintre Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) și Poliția de Frontieră a RM, în 2014 - Acordul privind cooperarea operațională și strategică dintre Europol și Republica Moldova și Protocolul III privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal la Acordul de asociere. În 2022, competența executivă a echipelor din cadrul corpului permanent al Poliției de Frontieră și Gărzii de Coastă la nivel european este reglementată în teritoriul național prin Acordul între UE și Republica Moldova privind activitățile operative desfășurate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în Republica Moldova. Suplimentar, ca parte a implementării acordului de lucru cu FRONTEX, în cadrul Poliției de Frontieră a fost creat Punctul Național de Contact FRONTEX, pentru cooperarea operațională cu Agenția.

Începând cu anul 2022, în cadrul Operațiunilor Comune Moldova 2022, Moldova 2023, Moldova 2024 și Moldova 2025, de către EBCG (Frontex) în Republica Moldova la controlul de frontieră sunt delegați pe principiu de rotație, cu prezența permanentă în jur de 80 ofițeri Frontex. La etapa actuală pentru supravegherea FS de către Frontex au fost dislocate 4 Sisteme mobile de termoviziune și 15 mașini de patrulare (cu capacități de offroad). Capacitatea de găzduire este în dependență directă de disponibilitatea condițiilor pentru acomodare în regiunea zonei operaționale.

Cel mai important impediment în găzduirea personalului Frontex, îl reprezintă lipsa la nivelul SPF a personalului care posedă limba engleză, or patrulele la supravegherea FS sunt obligatoriu formate din reprezentanți Frontex și angajați ai Poliției de Frontieră.

Planificarea operațiunii comune cu puteri executive, implementate deja pentru al 4-lea an consecutiv, pe baza Acordului de statut, se realizează pe baza Analizei de risc atât la nivelul PF, cât și a Frontex, cu desfășurarea ședințelor de lucru bilaterale în cadrul cărora se stabilesc zonele operative de risc, forțele și mijloacele necesare pentru a fi alocate.

În continuare, semnarea unui Aranjament de Lucru între Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) rămâne prioritară, pentru a crea un cadru robust de cooperare pe aspecte esențiale legate de securitatea frontierelor, migrație și azil. Acest acord va permite o colaborare mai strânsă în gestionarea riscurilor și schimbul operativ de informații, consolidând astfel capacitatea Republicii Moldova de a răspunde rapid la provocările de securitate.

Pentru a asigura o evaluare precisă a riscurilor și o conștientizare situațională avansată la frontieră, este esențială integrarea completă a Republicii Moldova în Sistemul European de Supraveghere a Frontierelor (EUROSUR). Pentru a implementa eficient EUROSUR, este necesară

adoptarea unui cadru normativ național adecvat, care să reglementeze utilizarea tehnologiilor avansate, inclusiv senzori de mișcare, drone și sisteme de supraveghere autonomă. Acest cadru trebuie să includă mecanisme clare de schimb de informații între centrul național de coordonare și cele ale agențiilor europene, asigurând o conștientizare situațională completă și în timp real a activităților de la frontieră.

De asemenea, centrele de coordonare la nivel local, regional și național trebuie să fie dotate cu tehnologii moderne de analiză a datelor și să fie integrate în rețelele europene de avertizare timpurie, pentru a asigura o gestionare eficientă a riscurilor și o protecție robustă a frontierelor externe.

Schimbul de informații cu statele vecine, România și Ucraina, se realizează prin intermediul Centrului Comun de Contact Galați și Punctului Comun de Contact Palanca, instituite în baza Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova, Guvernul României și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind cooperarea în lupta împotriva criminalității, activitatea acestora fiind coordonată de Direcția Management Operațional a Poliției de Frontieră.

Cooperarea operațională cu statele vecine vizează totodată și optimizarea proceselor în cadrul gestionării integrate a frontierelor, realizată inclusiv prin cooperarea coordonată/controlul comun.

La frontiera moldo-română, cooperarea coordonată a devenit critic necesară în contextul extinderii spațiului Schengen. Aceasta separă acum un stat candidat la Uniunea Europeană de un stat membru al Uniunii Europene și parte a spațiului Schengen, fiind supusă unor presiuni semnificative, generate atât de creșterea fluxurilor de persoane și mărfuri, cât și de riscurile asociate migrației ilegale și criminalității transfrontaliere.

Controlul coordonat la punctele de trecere a frontierei dintre Republica Moldova și România îndeplinește rolul de a fluidiza traficul transfrontalier, de a eficientiza schimbul operativ de informații și de a consolida capacitatea operațională a autorităților de frontieră în combaterea criminalității organizate și a migrației ilegale. Aceste măsuri contribuie la creșterea eficienței verificărilor, permit o mai bună identificare a persoanelor cu risc ridicat și asigură o reacție promptă la amenințările emergente.

Cu toate acestea, aquis-ul UE nu definește controlul coordonat. Codul Frontierelor Schengen prevede expres posibilitatea organizării unor puncte comune de trecere a frontierei între un stat membru și un stat terț, în baza unor acorduri bilaterale, cu aplicarea unor proceduri standardizate și împărțirea clară a competențelor. Controalele comune la frontieră permit o abordare integrată a securității, facilitând detectarea timpurie a amenințărilor și prevenirea activităților ilicite, cum ar fi contrabanda, traficul de persoane, traficul de droguri și alte forme de criminalitate transfrontalieră.

Pentru a susține capacitatea de gestionare a riscurilor și integrarea treptată a Republicii Moldova în spațiul european de securitate, este necesară reconfigurarea actualului model operațional și alinierea acestuia la principiile și cerințele Codului Schengen privind punctele comune de control la frontierele externe ale UE, ulterior extinderea controalelor comune în punctele de trecere a frontierei moldo-române, modernizarea infrastructurii și crearea unor mecanisme robuste de schimb de informații în timp real.

La frontiera moldo-ucraineană, începând cu 28 februarie 2022, activitatea punctelor de trecere a frontierei de pe segmentul central, necontrolat de autortiațiile moldovenești a fost sistată, la fel și patrularea comună a frontierei verzi. În contextul actual de securitate, este necesară redimensionarea cooperării dintre autoritățile moldovenești și cele ucrainenești și negocierea unor acorduri/planuri operaționale de cooperare.

Cooperarea Interinstituțională la Nivel Național

Un element important în asigurarea gestionării eficiente a frontierelor este cooperarea interinstituțională între autoritățile naționale implicate în controlul la frontieră, gestionarea migrației, returnarea persoanelor și protecția drepturilor fundamentale. Cadrul normativ revizuit în perioada 2023-2025, instituie cooperarea interinstituțională în cadrul sistemului de management integrat al frontierei, prin Legea nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Totodată, cooperarea operațională și schimbul de informații este reglementat în cadrul Sistemului de coordonare a securității frontaliere³.

Actualmente, subdiviziunea de management operațional a Poliției de Frontieră și centrele regionale de coordonare realizează măsuri de monitorizare, planificare și coordonare a misiunilor, acțiunilor și operațiunilor de frontieră din competența Poliției de Frontieră, precum și organizează și desfășoară exercițiile și antrenamente în vederea consolidării capacității de reacție a subdiviziunilor Poliției de Frontieră.

Centrul Operațional de Coordonare coordonează activitățile Poliției de Frontieră în cadrul sprijinului operațional reciproc cu autoritățile partenere; coordonează activitățile de cooperare cu autoritățile partenere; coordonează activitatea autorităților din Sistemul de coordonare a securității frontaliere în cazul activităților comune pentru îndeplinirea cărora responsabilitatea revine Poliției de Frontieră; asigură punctul de contact cu autoritățile partenere, cu alte instituții naționale și internaționale etc. Aceleași atribuții le realizează și centrele regionale și locale, în măsura și în limitele competenței ce le revine conform nivelului structural la care se atribuie.

În anul 2025⁴ Sistemul de coordonare a securității frontaliere a fost redimensionat, pentru a se alinia la standardele EUROSUR, Poliția de

³ Hotărârea Guvernului nr. 429/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Sistemul de coordonare a securității frontaliere.

⁴ Prin Hotărârea Guvernului nr.296/2025, care transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de

Frontieră fiind desemnată în calitate de autoritate națională responsabilă pentru gestionarea și implementarea tablourilor situaționale naționale, conform standardelor EUROSUR și implementarea sistemelor tehnice și de securitate cibernetică pentru a asigura interoperabilitatea cu EUROSUR și schimbul de informații în timp real. Modificările normative prevăd și instituirea Dispozitivului de intervenție, format din angajați instruiți distinct și pregătiți pentru intervenția rapidă în situații de criză sau de incidente la frontiera de stat, precum și colaborarea cu dispozitive similare din statele membre ale Uniunii Europene și cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, fiind consolidată capacitatea de reacție la nivel instituțional, intensificată colaborarea cu agențiile europene și aplicarea coerentă a procedurilor operaționale standardizate.

Monitorizarea continuă a evenimentelor produse la frontiera de stat permite cunoașterea situației și sporirea capacității de acțiune, proactive și de reacție.

Cu toate cele menționate, în Republica Moldova, cooperarea interinstituțională este adesea fragmentată, caracterizată prin mecanisme insuficient dezvoltate pentru coordonare și schimb de informații în timp real, ceea ce reduce semnificativ eficiența măsurilor de securitate la frontieră.

O provocare majoră o reprezintă aplicarea insuficientă a procedurilor operaționale standardizate (SOP), de asemenea, planurile interinstituționale de contingență pentru gestionarea situațiilor de criză la frontieră (fluxuri migratorii masive, incidente de securitate, urgențe umanitare) și exercițiile tactice comune pentru testarea și consolidarea capacităților operaționale sunt, în general, subdezvoltate și insuficient aplicate. Această situație afectează reziliența instituțională și capacitatea de mobilizare eficientă în situații de presiune operațională crescută.

În plus, interoperabilitatea platformelor informaționale între autoritățile naționale și standardele comune pentru schimbul de date sunt încă într-o fază incipientă, limitând capacitatea de analiză integrată a riscurilor și afectând negativ procesele de planificare strategică și luare a deciziilor.

Pentru creșterea capacităților instituționale pe domeniul de coordonare a securității frontaliere este necesară operaționalizarea centrelor de coordonare regionale și locale prin măsuri de majorare a efectivului limită și profesionalizarea resursei umane, dotarea cu echipamente tehnice și informatice precum și consolidarea infrastructurii fizice.

Pentru a asigura o coordonare interinstituțională eficientă, este necesară dezvoltarea unor protocoale comune de acțiune, crearea unui Sistem informațional care să asigure interoperabilitatea automată între autorități partenere și consolidarea structurilor de coordonare la toate nivelurile, capabile să asigure o reacție rapidă și coordonată la amenințările de securitate.

Măsuri Tehnice și Operative la Nivel Național

Pentru a asigura un control eficient al frontierelor și a combate criminalitatea transfrontalieră, este esențială implementarea unor măsuri tehnice și operative adaptate specificului național al Republicii Moldova. În contextul actual, o provocare semnificativă este reprezentată de lipsa controlului efectiv pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene, ceea ce creează vulnerabilități majore în gestionarea riscurilor de securitate.

În absența unei prezențe constante pe această porțiune de frontieră, există riscul creșterii activităților ilegale, precum contrabanda, traficul de ființe umane, migrația ilegală și traficul de droguri. Acest context complică aplicarea măsurilor de control intern și reduce capacitatea autorităților de a preveni și combate eficient criminalitatea transfrontalieră.

În acest sens, devine imperativă intensificarea cooperării operaționale interinstituționale între Poliția de Frontieră, Poliție, Serviciul Vamal

, Inspectoratul General pentru Migrație, Serviciul de Informații și Securitate și alte instituții relevante, pentru a asigura schimbul continuu de informații, planificarea coordonată a acțiunilor și intervenția promptă în situațiile de risc. Consolidarea acestui parteneriat instituțional este vitală pentru contracararea amenințărilor hibride și a rețelilor infracționale care exploatează lipsa de supraveghere pe segmentul respectiv al frontierei.

Este necesară de asemenea, evaluarea aplicabilității în context național, a modelelor aplicate în unele state europene, a controalelor polițienești și controlului migrației pe principalele drumuri de transport, inclusiv în zonele de frontieră, în baza analizei de risc.

Totodată, relansarea cooperării operative cu autoritățile ucrainene pentru asigurarea controlului pe teritoriul ucrainean în zonele unde nu este prezentă o autoritate de frontieră moldovenească va constitui un instrument esențial pentru stabilizarea și securizarea acestui sector sensibil al frontierei de est.

Utilizarea tehnologiilor de ultimă generație

Una dintre provocările majore pentru Republica Moldova este asigurarea interoperabilității sistemelor informaționale naționale cu platformele europene pentru securitatea frontierelor, cum ar fi EUROSUR, EURODAC, SIS II (Sistemul de Informații Schengen), EES (Entry/Exit System) și ETIAS (European Travel Information and Authorisation System). Aceste sisteme sunt fundamentale pentru schimbul operativ de date, identificarea rapidă a persoanelor și gestionarea eficientă a riscurilor la frontiere, contribuind direct la securitatea internă și la protecția frontierelor, iar în absența unei alinieri complete la aceste platforme, există riscul ca Republica Moldova să întâmpine dificultăți și vulnerabilități semnificative în capacitatea de a

răspunde rapid la amenințările de securitate și de a proteja frontierele naționale și externe în mod eficient.

De asemenea, lipsa unei coordonări strânse cu agenția europeană eu-LISA, responsabilă pentru gestionarea și operarea acestor platforme, poate limita capacitatea Republicii Moldova de a se alinia standardelor europene și de a beneficia de avantajele acestor sisteme, inclusiv schimbul operativ de date și analiza rapidă a riscurilor la frontiere.

Este relevantă în acest sens evaluarea nivelului de pregătire al autorităților naționale pentru aderarea la Sistemul informatice europene la scară largă (sisteme gestionate de eu-LISA), inclusiv o evaluare a compatibilității juridice și tehnice, precum și o evaluare a capacităților și resurselor necesare, a necesităților de dotări și instruirii.

Mecanisme de Control al Calității

Mecanismul de Control al Calității are ca obiectiv instituirea și consolidarea unui cadru național sistemic de evaluare și monitorizare a performanței autorităților implicate în managementul integrat al frontierei de stat. Acest mecanism contribuie la identificarea timpurie a disfuncționalităților, orientarea intervențiilor corective și fundamentarea procesului decizional strategic.

În conformitate cu cerințele Strategiei europene de gestionare integrată a frontierelor, mecanismul de control al calității presupune instituirea unui cadru național care combină evaluarea funcționării sistemului MIFS cu identificarea vulnerabilităților operaționale, într-un mod coerent și coordonat.

În Republica Moldova, acest mecanism a fost inițiat în contextul Strategiei Naționale privind MIFS 2018–2023, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1101/2018, iar instituționalizarea sa a fost sprijinită prin Decizia Consiliului MIFS din 9 decembrie 2020, care a creat Grupul de lucru interinstituțional pentru evaluare. Consolidarea cadrului operațional s-a realizat în cadrul Programului MIFS 2022–2025, prin introducerea explicită a activităților legate de evaluare, coordonare interinstituțională și integrarea principiilor europene privind controlul calității în domeniul frontierelor.

Următorul pas în dezvoltarea mecanismului național de control al calității a fost realizat cu sprijinul Uniunii Europene, prin intermediul proiectului MIEUX+ (2023–2024), în cooperare cu ICMPD. În cadrul acestui proiect, a fost elaborat un ghid metodologic pentru evaluarea aplicării principiilor managementului integrat al frontierei de stat, adaptat contextului instituțional al Republicii Moldova și aliniat cadrului european în vigoare la momentul elaborării.

La momentul actual, mecanismul național de control al calității în domeniul MIFS se află într-o etapă incipientă de aplicare practică. Deși a fost instituit formal un grup de lucru interinstituțional pentru evaluare, conform unei decizii a Consiliului MIFS din 2020, regulamentul acestuia nu a fost implementat efectiv, iar activitatea grupului nu a devenit funcțională în mod sustenabil.

În paralel, ghidul metodologic elaborat ulterior a oferit un cadru practic alternativ, însă evaluările tematice nu au fost desfășurate în teren la scară națională. Nu a fost instituit un ciclu clar de organizare a evaluărilor, iar rezultatele nu sunt încă utilizate în mod formalizat în procesul de planificare, bugetare sau revizuire a politicilor.

De asemenea, nu există o metodologie distinctă pentru evaluarea vulnerabilităților, iar interconectarea între evaluarea MIFS și alte instrumente naționale de analiză sau control nu este reglementată sau valorificată. Din aceste motive, mecanismul actual nu oferă o imagine integrată și clară asupra funcționării sistemului, iar potențialul său de a ghida procesul decizional strategic rămâne nevalorificat.

În perioada 2026–2030, prioritatea principală constă în dezvoltarea și operaționalizarea deplină a mecanismului național de control al calității, în conformitate cu cele 15 componente ale sistemului european de gestiune integrată a frontierelor. Totodată, este important de a institui un cadru regulator obligatoriu, prin elaborarea unei noi hotărâri de Guvern sau prin modificarea HG nr. 902/2015, care să includă și aplicarea mecanismului, să stabilească responsabilitățile instituțiilor implicate, metodologia generală și frecvența evaluărilor.

Complementar, va fi necesară elaborarea unei metodologii naționale distincte pentru evaluarea vulnerabilităților în sistemul de gestionare a frontierelor, care să stabilească criterii, responsabilități și un cadru de raportare. Rezultatele evaluării vulnerabilităților trebuie integrate în mod sistematic în procesul de planificare strategică și bugetară, astfel încât să contribuie la prioritizarea măsurilor corective și a utilizării resurselor.

Consolidarea cadrului instituțional va fi completată prin alocarea resurselor necesare și prin dezvoltarea capacităților analitice ale autorităților relevante. De asemenea, este importantă promovarea unei culturi organizaționale orientate spre performanță, transparență și cooperare interinstituțională.

Totodată, ar trebui ca funcționarea mecanismului de control al calității să fie susținută printr-un cadru de guvernare eficient, în care Consiliul MIFS să joace un rol activ în monitorizarea aplicării evaluărilor, validarea recomandărilor strategice și integrarea rezultatelor în procesele decizionale națională. Având în vedere componența sa interinstituțională, Consiliul reprezintă platforma optimă pentru asigurarea unei responsabilități partajate între toate autoritățile implicate în gestionarea frontierelor, consolidând astfel caracterul integrat al sistemului MIFS din Republica Moldova.

Complementar, va fi valorificată cooperarea cu Frontex și cu structurile relevante ale Comisiei Europene, inclusiv în vederea alinierii reglementărilor naționale la standardele UE, participării la inițiative comune de evaluare și perfecționării continue a capacităților interne de analiză și control al calității.

Mecanisme de Solidaritate și Finanțare

Mecanismele de solidaritate și instrumentele de finanțare oferite de Uniunea Europeană joacă un rol esențial în consolidarea capacităților operaționale, instituționale și tehnologice ale statelor membre pentru gestionarea frontierelor externe. Pentru Republica Moldova, accesul la aceste resurse rămâne, deocamdată, limitat, ca urmare a statutului său de țară candidată și a imposibilității de a aplica direct la fonduri structurale ale Uniunii, precum Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare (FAMI) sau Fondul pentru Managementul Integrat al Frontierelor (BMVI). Această constrângere reduce posibilitățile de planificare strategică și de investiție în dezvoltarea infrastructurii de frontieră, în modernizarea echipamentelor și în consolidarea capacităților profesionale.

În același timp, pe plan intern se resimte lipsa unui corp suficient de specialiști în scrierea și implementarea proiectelor, ceea ce afectează capacitatea administrativă de a valorifica eficient sprijinul extern disponibil sau potențial, inclusiv prin mecanismele de cooperare bilaterală sau prin instrumente precum Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF – *Connecting Europe Facility*), Instrumentul de Vecinătate, Dezvoltare și Cooperare Internațională (NDICI – *Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument*) și Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA – *Instrument for Pre-Accession Assistance*). Această situație indică nevoia stringentă de pregătire instituțională proactivă pentru momentul în care Republica Moldova va putea accesa direct fondurile europene.

În prezent, deși unele autorități dispun de structuri specializate în gestionarea fondurilor externe, acestea sunt dezvoltate inegal, iar la nivel național nu există un mecanism coerent și integrat de coordonare strategică a proceselor de atragere, planificare, implementare și monitorizare a proiectelor finanțate extern. Această lipsă de uniformitate reduce eficiența eforturilor instituționale, generează suprapuneri sau goluri funcționale și poate limita capacitatea Republicii Moldova de a mobiliza în mod coordonat resursele necesare modernizării sistemului de management integrat al frontierei.

În acest sens, o soluție realistă constă în consolidarea subdiviziunilor existente în cadrul autorităților care gestionează fonduri externe, astfel încât acestea să dispună de expertiză avansată în atragerea, implementarea și absorbția resurselor financiare. Un model viabil, aplicat cu succes de alte state, îl reprezintă instituirea unor unități de implementare a proiectelor (PIU – *Project Implementation Units*) în cadrul structurilor-cheie, axate pe gestiunea financiară riguroasă, conformitatea cu regulamentele donatorilor și orientarea pe rezultate. Aceste mecanisme ar permite o abordare sustenabilă și profesionistă a gestionării sprijinului european, crescând capacitatea Republicii Moldova de a răspunde eficient oportunităților de finanțare în domeniul managementului integrat al frontierelor.

Pentru a răspunde acestor provocări, se impune dezvoltarea unui cadru instituțional anticipativ, care să includă atât consolidarea resurselor umane specializate în managementul de proiect, cât și instituționalizarea unor mecanisme eficiente de cooperare interinstituțională dintre autoritățile MIFS.

Acest fapt ar contribui la creșterea coerenței strategice, la eficientizarea procesului decizional și la o mai bună absorbție a sprijinului financiar extern, în concordanță cu obiectivele de aderare la Uniunea Europeană.

Componente Transversale – Drepturile Fundamentale, Educația și Formarea, Cercetarea și Inovarea

Respectarea drepturilor fundamentale nu este doar o obligație legală, ci și un principiu esențial pentru menținerea încrederii publicului și a partenerilor internaționali. La nivel național, activitatea Poliției de Frontieră și a Inspectoratului General pentru Migrație, pe paliera drepturilor fundamentale, este monitorizată și evaluată de Avocatul Poporului. Concomitent, evaluarea respectării drepturilor fundamentale la frontieră, în conformitate cu reglementările europene, trebuie să reprezinte un subiect transversal al evaluărilor aplicării principiilor de management integrat al frontierei de stat. Implicarea Oficiului Avocatului Poporului în calitate de observator în desfășurarea evaluărilor aplicării principiilor MIFS, în acest sens, este dezirabilă și ar putea contribui la eficientizarea plaificării și utilizării resurselor.

Respectarea drepturilor fundamentale la frontieră se referă în special la categorii vulnerabile de persoane (copii, femei, persoane cu nevoi speciale etc.), solicitanții de azil și victimele traficului de ființe umane.

Autoritățile publice competente, prin cooperare la frontieră, asigură protecția și asistența necesară copiilor aflați în situații de risc și altor persoane vulnerabile⁵, inclusiv, la necesitate, preluarea minorilor în custodie, în scopul garantării drepturilor acestora precum și identifică victimele traficului de ființe umane⁶ pentru a le oferi protecția adecvată sau a le referi serviciilor specializate de asistență socială.

Deși eforturile instituționale vizează continuu pregătirea personalului pe tematici aferente traficului de persoane și drepturilor solicitanților de azil, instruirea în acest domeniu rămâne adesea formală și fragmentată, fără a aborda în mod specific nevoile grupurilor vulnerabile, fără a ținti domenii specializate precum combaterea traficului de copii, identificarea minorilor victime ale traficului de copii. Acest lucru afectează capacitatea autorităților de a reacționa adecvat în situații critice și de a preveni abuzurile.

O provocare în activitatea Poliției de Frontieră este lipsa numărului suficient al interpreților și traducătorilor autorizați pentru victimele infracțiunilor, în special pentru victimele traficului de ființe umane, cu impact direct asupra identificării, protecției și accesului la justiție al acestor persoane. Victimele nu pot înțelege procedurile sau drepturile care li se cuvin — inclusiv dreptul de a primi protecție, cazare, asistență medicală, etc. Deși pentru respectarea drepturilor participanților la proces, în cadrul Direcțiilor regionale ale IGPF a fost instituit Serviciul interpret și traducător, provocările

⁵ Conform Legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova nr. 28/2024

⁶ potrivit Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane

actuale țin de lipsa interpreților autorizați pe anumite limbi rare (afro-asiatice). Accesul la interpreți și traducători este esențial pentru o abordare eficientă și umană în identificarea și protejarea victimelor traficului de ființe umane. Lipsa acestora afectează nu doar victimele, ci și eficiența operațională și capacitatea de a urmări penal traficanții.

Aferent solicitanților de protecție internațională, afluxul crescut de refugiați și migranți vulnerabili a subliniat importanța consolidării mecanismelor de protecție la frontieră. Emergența principală este asigurarea unor condiții minime pentru cazarea temporară a solicitanților de azil. La momentul actual, în cele 41 Sectoare ale Poliției de Frontieră există 31 încăperi pentru solicitanții de azil, finanțarea construcției și amenajării cărora a fost grație suportului financiar al Agenției ONU pentru Refugiați, altor parteneri de dezvoltare și din bugetul de stat prin intermediul IGPF.

În perspectivă, toate Sectoarele Poliției de Frontieră și punctele de trecere trebuie să dispună de spații suficiente pentru cazarea temporară a solicitanților de azil, amenajate corespunzător, cu facilitățile necesare (inclusiv pentru grupurile vulnerabile), să dispună de condiții minime de cazare, hrană, apă, duș, asistență medicală de urgență, apel telefonic, acces la avocați sau misiuni diplomatice, traducător și informații clare despre drepturile, obligațiile și procesul administrativ asupra lor.

Totodată, stabilirea unui nou mecanism de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale la frontiera de stat, precum și celelalte măsuri ce se impun, este necesar a fi evaluate în contextul Noului Pact privind migrația și azilul adoptat la nivelul UE și a experienței statelor membre în implementarea acestuia.

Gestionarea integrată a frontierelor depinde semnificativ de calitatea resursei umane, iar eficiența acestui proces este strâns legată de capacitatea de a reține și dezvolta personal calificat. Totuși, Republica Moldova se confruntă cu provocări majore în acest sens, inclusiv exodul continuu al personalului specializat, dificultăți în retenția angajaților și limitări în formarea profesională adaptată la riscurile emergente și tehnologiile moderne. Necesitatea de formare profesională a angajaților rezidă nu doar în ceea ce privește protecția copiilor și a altor persoane aflate în situații vulnerabile, ci este aplicabilă oricăror alte componente ale gestionării integrate a frontierelor.

Începând cu anul 2025, procesul de formare profesională a personalului din domeniul afacerilor interne, inclusiv pentru structurile implicate în gestionarea frontierei de stat, este asigurat în mod centralizat de Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne. Această reorganizare a rezultat din absorbția Centrului de Excelență în Securitatea Frontierei, cu scopul de a eficientiza procesele instituționale, de a unifica standardele de instruire și de a consolida capacitățile academice într-un cadru integrat. Academia devine astfel principalul furnizor de formare inițială și continuă pentru întreg personalul MAI, inclusiv pentru angajații Poliției de Frontieră și alte structuri relevante ale sistemului de management integrat al frontierei.

Formarea profesională se realizează printr-o gamă extinsă de programe educaționale, însă acestea reflectă doar parțial cerințele complexe ale unui sistem modern de management integrat al frontierei, bazat pe bune practici europene. În contextul actual, unde securitatea frontierelor presupune abordări multidimensionale și cooperare interinstituțională, formarea trebuie să răspundă nevoilor operaționale ale tuturor actorilor implicați și să promoveze competențe avansate în domenii precum analiza riscurilor, combaterea migrației ilegale, aplicarea drepturilor fundamentale și utilizarea tehnologiilor moderne de supraveghere. Actualmente, programele de instruire includ atât conținuturi teoretice, cât și componente practice, însă infrastructura didactică necesită modernizare, iar resursele umane specializate sunt insuficiente pentru a acoperi tematicile specifice cerute de modelul european de management integrat. De asemenea, nu există un cadru formalizat pentru instruirea comună a personalului din diferitele instituții ale sistemului – cum ar fi Poliția de Frontieră, Serviciul Vamal, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sau Inspectoratul General al Poliției – ceea ce reduce eficiența cooperării operaționale. Un alt aspect important îl reprezintă lipsa unui sistem de formare continuă, aplicabil periodic întreg personalului MIFS, inclusiv pe segmentele de conducere, execuție și suport tehnic. Participarea în rețele europene de pregătire, cum sunt Frontex și CEPOL, este ocazională și în mare parte dependentă de proiecte externe, fără un mecanism instituțional durabil care să asigure integrarea Republicii Moldova în aceste structuri de formare. În lipsa unor instrumente standardizate de certificare a competențelor și a unor module curriculare adaptate dinamicii europene, procesul de profesionalizare a personalului riscă să rămână fragmentat și reactiv. În plus, pregătirea ofițerilor și subofițerilor din domeniul MIFS trebuie să răspundă unui set de cerințe crescânde privind interoperabilitatea, răspunsul la crize, managementul datelor și supravegherea bazată pe tehnologie. Supliemntar, în pofida oportunităților oferite de Uniunea Europeană, participarea Academiei „Ștefan cel Mare” în programele de cercetare, inovare și dezvoltare instituțională rămâne redusă, deși Republica Moldova beneficiază de acces extins la instrumente precum Horizon Europe, Erasmus+ și alte mecanisme de sprijin dedicate consolidării capacităților academice și profesionale în domeniul afacerilor interne. Această subutilizare a platformelor europene limitează transferul de expertiză, modernizarea curriculară și integrarea în rețelele internaționale de formare și cercetare. Pe fundalul unui deficit tot mai accentuat de personal și al unui exod constant de specialiști din cadrul Poliției de Frontieră și altor structuri ale MAI, presiunea asupra sistemului de instruire crește semnificativ. Academia „Ștefan cel Mare”, deși este unica instituție cu atribuții integrate de formare inițială și continuă, se confruntă cu constrângeri logistice, resurse umane limitate și un cadru curricular care nu este încă pe deplin adaptat volumului și complexității cerințelor actuale. Această situație afectează capacitatea de a asigura instruirea sistematică a unui număr crescut de angajați nou-recrutați, în paralel cu nevoia urgentă de reconversie și perfecționare a personalului existent. În absența unui plan corespunzător de

extindere a capacităților instituționale și a unei strategii proactive de retenție a personalului, riscul acumulării unor dezechilibre funcționale și al slăbirii rezilienței operaționale în domeniul MIFS devine unul sistemic. În calitate de măsură de sustenabilitate, se impune valorificarea mecanismului de formare a formatorilor, ca soluție pentru extinderea capacității de instruire fără a suprasolicita structura centrală a Academiei. Dezvoltarea unei rețele naționale de formatori certificați în domenii-cheie ale managementului integrat al frontierei – precum analiza riscurilor și informațiilor, supravegherea aeriană, depistarea materialelor CBRN, aplicarea standardelor europene și cooperarea interinstituțională – ar permite descentralizarea parțială a instruirii, asigurarea continuității procesului educațional și creșterea calității transferului de cunoștințe la toate nivelurile ierarhice. Astfel, pentru a asigura coerența, eficiența și durabilitatea formării profesionale în domeniul managementului integrat al frontierei, este necesară dezvoltarea unei viziuni strategice unitare, care să integreze toate nivelurile de instruire, să consolideze colaborarea cu partenerii internaționali și să asigure o adaptare continuă la standardele și practicile Uniunii Europene.

Reieșind din obiectivele specifice pe care le trasează Programul se conturează necesitatea consolidării continue a capacităților umane în domeniul analizei de risc. În acest sens, este imperativ ca instituțiile responsabile să asigure un program constant de formare inițială și continuă pentru analiști de informații în conformitate cu standardele europene în domeniu. Formarea ar trebui să includă aspecte tehnice (ex. utilizarea platformelor de analiză, interpretarea indicatorilor), precum și abilități analitice (ex. redactarea produselor analitice, prezentarea riscurilor etc.). Totodată, se recomandă crearea unui cadru național de certificare și recunoaștere a specializării în analiza de risc, ceea ce ar contribui la profesionalizarea acestui domeniu și la atragerea personalului calificat.

Este necesară dezvoltarea capacităților umane și specializarea angajaților dedicați pentru efectuarea controlului în linia a doua și verificărilor bazate pe biometrie. Polițiștii de frontieră necesită a fi instruiți în preluarea și prelucrarea datelor dactiloscopice și imaginilor faciale, inclusiv prin prisma respectului față de drepturile fundamentale și interesului superior al copilului.

Dotarea subdiviziunilor Poliției de Frontieră cu sisteme de supraveghere aeriană a frontierei de stat implică inclusiv instruirea și certificarea piloților. În prezent, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră dispune de un număr de 250 de piloți instruiți, însă necesarul estimat depășește 750 de operatori, având în vedere extinderea activităților de supraveghere în zone greu accesibile și creșterea cerințelor operaționale.

Deși, în cazul Republicii Moldova, accesul la instrumentele de solidaritate ale Uniunii Europene este limitat din cauza statutului actual și a imposibilității de a aplica direct la fondurile dedicate ale UE, în eventualitatea deblocării accesului la fonduri precum Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare sau Fondul pentru Managementul Integrat al Frontierelor, se atestă un nivel insuficient de personal specializat care să asigure absorbția eficientă

a fondurilor externe. Lipsa unei structuri instituționale clar definite, dedicate coordonării atragerii și implementării fondurilor externe în domeniul gestionării frontierelor, reduce considerabil eficiența procesului de pregătire, scriere, implementare și monitorizare a proiectelor. Această situație poate compromite capacitatea Republicii Moldova de a valorifica sprijinul financiar disponibil în contextul viitoarei integrări europene. În acest sens, este necesară dezvoltarea unui cadru de acțiune anticipativ, care să includă consolidarea resurselor umane, formarea profesională specifică în managementul de proiect și instituționalizarea unor mecanisme de cooperare interinstituțională pentru coordonarea eforturilor de atragere a fondurilor externe în domeniul managementului integrat al frontierelor.

În plus, cercetarea și inovarea sunt factori critici pentru menținerea competitivității în gestionarea frontierelor. Totuși, Republica Moldova se confruntă cu dificultăți semnificative în acest domeniu, inclusiv lipsa infrastructurii pentru testarea și implementarea tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială, sistemele autonome și analiza predictivă. Exodul resursei umane calificate limitează capacitatea națională de a adopta soluții inovatoare și de a dezvolta tehnologii proprii pentru securitatea frontierelor.

Pentru a aborda aceste provocări, trebuie consolidate capacitățile de retenție a personalului calificat, capacitatea structurilor dedicate formării continue și promovarea cercetării aplicate, care să permită integrarea soluțiilor inovatoare în procesele operaționale.

III. OBIECTIVE GENERALE

Prezentul Program reprezintă intervenția statului prin planificare strategică pentru atingerea a două importante obiective generale în domeniul managementului integrat al frontierei de stat. Operaționalizarea obiectivelor generale ale Programului se va realiza prin intermediul obiectivelor specifice incluse în tabelul 1.

Obiectivul general nr. 1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației

Identificarea timpurie a riscurilor și a vulnerabilităților va permite concentrarea atenției asupra domeniilor critice și respectiv utilizarea eficientă a resurselor în beneficiul statului și al comunității.

Pe termen mediu, asigurarea coerenței între componentele sistemului de coordonare a securității frontaliere și consolidarea schimbului și colectării anticipate a informațiilor va permite integrarea treptată în stitemul de securitate european.

Direcții prioritare de intervenție:

- 1) Dezvoltarea capacităților instituționale de analiză a riscurilor, precum și de gestionare a informațiilor;
- 2) Asigurarea în timp real a unei imagini comprehensive a situației la frontiera de stat;
- 3) Implementarea tehnologiilor de ultimă generație în controlul și supravegherea frontierei de stat;
- 4) Asigurarea capacității de reacție adecvate la amenințări, susținute de resurse administrative și tehnice, precum și de resurse umane profesionale.

Obiectivul general nr. 2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională

Rezultatul scontat al implementării acestui obiectiv general ține de reducerea semnificativă a contrabandei, a migrației ilegale și a altor acțiuni ilicite la frontiera de stat, precum și facilitarea trecerii legitime a frontierei de către persoane și vehicule.

În ansamblu, realizarea acestui obiectiv general va contribui la creșterea siguranței cetățeanului, precum și la consolidarea statutului Republicii Moldova de furnizor de securitate și partener de încredere în gestionarea frontierelor externe ale Uniunii Europene.

Direcții prioritare de intervenție:

- 1) Fortificarea capacităților de control al frontierei de stat în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite;
- 2) Creșterea capacității instituționale de gestionare a crizelor la frontiera de stat;
- 3) Fluidizarea traficului la frontiera de stat și garantarea respectării intereselor legitime ale persoanelor;
- 4) Dezvoltarea infrastructurii la frontiera de stat și a condițiilor de muncă;
- 5) Aplicarea mecanismelor eficiente de control a calității.

IV. OBIECTIVE SPECIFICE

Programul prevede 8 obiective specifice, orientate spre consolidarea securității frontierei de stat, modernizarea infrastructurii și digitalizarea proceselor de control. Fiecare obiectiv vizează acțiuni concrete cu impact direct asupra eficienței operaționale, cooperării interinstituționale și creșterii capacității de reacție în fața riscurilor transfrontaliere.

Obiectiv specific 1.1

Aplicarea instrumentelor de ultimă generație la supravegherea frontierei de stat

Impact scontat:

Creșterea eficienței și acoperirii supravegherii frontierei prin dotarea integrală cu drone, sisteme fixe/mobile și instruirea personalului.

Autonomie sporită a patrulelor.

Modernizarea infrastructurii pentru prevenirea și detectarea încălcărilor la frontieră.

Obiectiv specific 1.2

Consolidarea capacităților de analiză a riscurilor și informațiilor

Impact scontat:

Creșterea capacității de analiză și anticipare a riscurilor prin sistemele API/PNR, OSINT, soluții informatice avansate.

Cooperare interinstituțională îmbunătățită și produse analitice comune pentru combaterea riscurilor transfrontaliere.

Participare consolidată în rețele internaționale de analiză a riscurilor.

Obiectiv specific 1.3

Sporirea capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei și fluidizarea traficului

Impact scontat:

Modernizarea controlului de frontieră prin infrastructură fizică și digitală (linia II, control biometric, sisteme ABC).

Creșterea eficienței în procesarea fluxurilor de persoane și mărfuri.

Reducerea timpilor de așteptare și creșterea securității.

Obiectivul specific 1.4

Dezvoltarea capacității de conștientizare a situației la nivel național

Impact scontat:

Integrarea datelor multiple într-un tablou situațional național coerent.

Creșterea capacității de reacție și coordonare în timp real.

Infrastructură fizică și IT modernizată pentru management operațional eficient.

Obiectiv specific 2.1

Dezvoltarea obiectivelor de infrastructură la frontiera de stat

Impact scontat:

Îmbunătățirea condițiilor de lucru și control la frontieră prin edificarea/dezvoltarea de sectoare și puncte de trecere.

Crearea de drumuri și poduri de acces pentru fluidizarea transportului transfrontalier.

Obiectiv specific 2.2

Dezvoltarea mecanismului de control al calității în domeniul MIFS

Impact scontat:

Asigurarea unei evaluări continue și obiective a performanței în managementul integrat al frontierei.

Identificarea și reducerea vulnerabilităților sistemice.

Întărirea rolului instituțional al Consiliului Național MIFS.

Obiectiv specific 2.3

Dezvoltarea mecanismelor de cooperare internațională și națională

Impact scontat:

Consolidarea cooperării operaționale cu FRONTEX și statele vecine.

Implementarea schimbului de informații în timp real cu Ucraina și România.

Capacitate comună crescută de răspuns la incidente la frontieră.

Obiectiv specific 2.4

Asigurarea unui număr suficient de angajați bine pregătiți

Impact scontat:

Formare profesională armonizată cu standardele europene pentru polițiștii de frontieră.

Personal calificat pentru implementarea noilor tehnologii și proceduri.

V. INDICATORI DE MONITORIZARE

Obiectivul general	Indicatorii de impact	Sursa informațiilor	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030

Obiectivul general nr. 1 Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației <i>(Țintele naționale ODD 16.1; 16.4.1; 16.4.2; Indicator de monitorizare ODD 16.1.4.; ODD 16)</i>	Rata cazurilor depistate în raport cu numărul total de evenimente înregistrate	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Externe; Serviciul Vamal	80% (2021)	84%	88%
Obiectivul general nr. 2 Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională	Nivelul de încredere al populației în Poliția de Frontieră conform sondajelor Barometrului Opiniei Publice (BOP)	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Barometru l Opiniei Publice (BOP)	31,9% <i>(BOP 2021)</i>	36%	40%

VI. IMPACT

Aplicarea și dezvoltarea cu succes a conceptului european de gestionare integrată a frontierei în Republica Moldova va permite gestionarea eficientă a frontierei de stat, capacitatea autorităților din sistemul național de management integrat al frontierei de stat, astfel încât Republica Moldova ar putea menține statutul de partener de încredere, și furnizor de securitate, inclusiv în contextul fortificării centurii extinse de securitate în regiune.

Consolidarea serviciilor de securitate prestate cetățenilor se va realiza de autorități profesioniste și fiabile, pregătite atât din punct de vedere al conștientizării situației, al capacității de acționare, cât și al unui răspuns coordonat și consolidat la amenințări. Anticiparea și gestionarea mai eficientă

a amenințărilor emergente și facilitarea circulației legale a persoanelor și mărfurilor vor stimula comerțul și mobilitatea.

La nivel de societate, beneficiile scontate vizează creșterea siguranței cetățenilor, și va impacta cele 19 milioane de persoane care traversează în medie frontiera anual, precum și peste 140 mii persoane, locuitori ai localităților din zona de frontieră.

Sporirea calității controlului frontierei de stat se va realiza prin aplicarea planificată a instrumentelor moderne și a dotărilor necesare, implementarea cărora necesită însă a fi susținută prin investiții în capacitarea tehnico-materială a instituțiilor și în pregătirea și menținerea resurselor umane motivate, instruite și în număr adecvat provocărilor de securitate.

Sistemul de management integrat al frontierei trebuie să devină un sistem robust și rezilient, capabil să se adapteze constant și concomitent necesităților cetățenilor și contextului de securitate.

VII. COSTURI

VIII. RISCURI DE IMPLEMENTARE

Evaluarea riscurilor de implementare presupune identificarea potențialelor obstacole care ar putea afecta implementarea Programului, estimarea impactului și a probabilității producerii acestora, precum și elaborarea și aplicarea unor măsuri concrete de atenuare. Prin această abordare proactivă, se urmărește reducerea vulnerabilităților și asigurarea unei implementări coerente, eficiente și sustenabile.

În tabelul 3 sunt sistematizate riscurile aferente implementării Programului și măsurile de diminuare a riscurilor anticipate.

Riscurile anticipate și măsurile de diminuare/înlăturare a acestora

Riscurile anticipate în implementarea Programului	Gruparea riscurilor în funcție de probabilitatea realizării și gradul de impact	Măsurile de diminuare/înlăturare a riscurilor

1. Extinderea războiului din Ucraina, cu efecte asupra climatului și stabilității interne	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Intensificarea măsurilor de menținere a securității frontaliere a Republicii Moldova. 3. Revizuirea obiectivelor și acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă. 4. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile și cu agențiile europene, precum și cu statele vecine, în vederea optimizării modului de gestionare a situației
1. Provocările cu impact negativ asupra situației sociale, politice și economice a țării, care pot cauza reorientarea politicilor de dezvoltare	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Revizuirea obiectivelor și acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă. 3. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile și cu agențiile europene, precum și cu statele vecine, în vederea optimizării modului de gestionare a situației
1. Lipsa, insuficiența sau întârzierea finanțărilor de la bugetul de stat și din surse externe, fapt ce poate compromite îndeplinirea scopului Programului, provoca pierderi, spori cheltuielile și de asemenea neîndeplinirea standardelor	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Revizuirea obiectivelor și acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă. 3. Convocarea, la necesitate, a ședințelor

de compatibilitate, interoperabilitate și integrare		Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat. 4. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile, cu agențiile europene și cu donatorii, în vederea obținerii finanțării pentru gestionarea situației. 5. Intensificarea pregătirii personalului autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat privind managementul de proiect și accesarea finanțărilor externe
1. Capacitățile limitate de atragere a resurselor financiare externe necesare pentru realizarea acțiunilor din Plan, pentru care nu au fost identificate sursele de finanțare	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Revizuirea obiectivelor și acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă. 3. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile, cu agențiile europene și cu donatorii, în vederea obținerii finanțării pentru gestionarea situației. 4. Intensificarea pregătirii personalului autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat privind managementul de proiect și accesarea

		finanțării externe
1. Reticența autorităților responsabile și/sau a partenerilor (autoritățile care nu sunt în subordinea Guvernului, autoritățile statelor vecine, organizațiile și agențiile europene), ceea ce poate duce la neîndeplinirea/realizarea parțială a acțiunilor din Plan și/ sau nerespectarea termenelor	Mediu-înalt	1. Monitorizarea evoluției situației. 2. Identificarea și evaluarea motivelor. 3. Convocarea, la necesitate, a ședințelor Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat. 4. Asigurarea unui dialog între autoritățile responsabile, precum și cu partenerii, prin prisma identificării soluțiilor optime pentru asigurarea funcționalității și implementării acțiunilor propuse. 5. Motivarea necesității implementării acțiunilor prin oferirea consultațiilor, argumentelor relevante, referințelor la acte normative. 6. Luarea măsurilor de repunere în grafic a acțiunilor și de înlăturare a consecințelor negative. 7. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu misiunile, organizațiile și agențiile

		europene, în vederea obținerii de asistență pentru gestionarea situației
1. Destabilizarea situației în localitățile din stânga Nistrului, generată de preluarea controlului asupra segmentului central (transnistrean) al frontierei moldo-ucrainene	Mediu-jos	1. Evaluarea situației. 2. Întreprinderea măsurilor de gestionare a acesteia. 3. Informarea cetățenilor din stânga Nistrului cu privire la beneficiile și efectele pozitive obținute prin preluarea controlului total asupra frontierei de stat a Republicii Moldova de către autoritățile constituționale

IX. AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE

Implementarea Programului privind managementul integrat al frontierei de stat este asigurată de autoritățile și instituțiile publice implicate în asigurarea securității frontierei de stat și facilitare a comerțului transfrontalier, constituite ca parte integrantă a sistemului național de management integrat al frontierei. Acestea sunt structurate în următoarele categorii:

1. Autorități cu competențe nemijlocite la frontieră:

- Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne;
- Serviciul Vamal din subordinea Ministerului Finanțelor;
- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

2. Autorități ce exercită managementul integrat al frontierei de stat:

- Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv prin:
 - Inspectoratul General al Poliției;
 - Inspectoratul General pentru Migrație;
 - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
 -
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Afacerilor Externe;
- Ministerul Apărării;
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, inclusiv prin:
 -
 - Autoritatea Aeronautică Civilă;
 - Agenția Națională Transport Auto;
 - Agenția Navală a Republicii Moldova;
 - Agenția Feroviară;
- Ministerul Mediului, inclusiv prin:
 - Inspectoratul pentru Protecția Mediului;
 - Agenția Apele Moldovei;
 - Agenția Moldsilva;
 - Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice;
- Ministerul Sănătății, inclusiv prin:
 - Agenția Națională pentru Sănătate Publică;
- Serviciul de Informații și Securitate;
- Consiliul Suprem de Securitate;
- Agenția Servicii Publice;
- Biroul politici de reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat;

3. Alte autorități și instituții publice relevante:

- Cancelaria de Stat;

- Ministerul Justiției;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Agenția Proprietăți Publice;
- Agenția de Guvernare Electronică;
- Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică.

X. PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

Implementarea Programului se va desfășura conform Planului de acțiuni pentru realizarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026–2030 (anexat), în două etape:

1. Etapa I – anii 2026–2027;
2. Etapa a II-a – anii 2028–2030.

Monitorizarea și raportarea vor avea loc pe întreaga durată de implementare a Programului, cu scopul de a evalua gradul de realizare a acțiunilor, conformitatea acestora cu cele planificate, identificarea cauzelor întârzierilor și propunerea de ajustări pentru eficientizarea procesului. Rezultatele obținute vor fi reflectate în rapoarte anuale de progres și rapoarte intermediare, întocmite de Ministerul Afacerilor Interne pe baza datelor furnizate de autoritățile/instituțiile responsabile de aplicarea măsurilor. În cazul acțiunilor cu responsabilitate partajată, coordonarea principală revine primei instituții menționate, aceasta având obligația de a centraliza și transmite informațiile celorlalți executori către minister, în termenele stabilite. Rapoartele trebuie să includă și date cantitative privind atingerea obiectivelor specifice și a indicatorilor de rezultat. Evaluarea va fi structurată în trei faze:

1. privind prima etapă de implementare, printr-un raport de evaluare intermediară pentru anii 2026-2027;
 2. privind a doua etapă de implementare, printr-un raport de evaluare intermediară pentru anii 2028-2029;
- la finalul Programului, printr-un raport de evaluare finală care va acoperi întreaga perioadă de 5 ani.

Rapoartele de evaluare vor cuprinde:

1. Sumarul executiv (scopul și obiectivele Programului, principalele rezultate, concluzii și recomandări);

2. Introducere (prezentarea generală a Programului, obiectivele evaluării, metodele utilizate și eventualele limitări);
3. Constatări (detalii privind rezultatele evaluării, conform criteriilor de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate, iar pentru evaluarea finală – și impact);
4. Concluzii (sinteza constatărilor);
5. Recomandări (propuneri pentru îmbunătățirea domeniului vizat și, în cazul evaluării intermediare, pentru actualizarea Programului).

Ministerul Afacerilor Interne va elabora rapoartele de evaluare în colaborare cu autoritățile/instituțiile responsabile de implementarea Programului. Evaluarea implementării Programului va urmări o analiză obiectivă din perspectiva relevanței, eficacității, eficienței, sustenabilității și impactului pe termen mediu. Aceasta va analiza gradul de realizare a indicatorilor de impact și va identifica factorii care sprijină sau împiedică atingerea rezultatelor în domeniul managementului integrat al frontierei de stat.

Dacă rapoartele de evaluare intermediară relevă abateri față de activitățile planificate (în ceea ce privește acțiunile, indicatorii de impact, de rezultat sau de monitorizare), sau în perioada evaluată se manifestă unele riscuri de impementare anticipate sau circumstanțe imprevizibile care fac imposibilă atingerea obiectivelor scontate, acestea pot constitui fundament pentru modificarea Planului de acțiuni al Programului pentru perioada 2026–2030. Toate rapoartele de evaluare vor fi publicate pe site-ul oficial al Ministerului Afacerilor Interne.

Planul de acțiuni
pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației														
Obiectivul specific 1.1. Aplicarea instrumentelor de ultimă generație la supravegherea frontierei de stat														
1.	Denumirea acțiunii			Suma totală	Suma totală	2026 2027 2028 2029 2030	Cod Program bugetar; Denumirea sursei de finanțare	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă		
1.	Implementarea tehnologiilor noi de supraveghere aeriană pentru securizarea frontierei de stat	100% a subdiviziunilor Poliției de Frontieră dotate cu aparate de zbor fără pilot la bord, conform standardelor ⁷ 100% piloți instruiți											2030	Minnisterul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră Academia „Ștefan cel Mare”)

⁷ Aprobate prin Ordin IGPF

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2.	Extinderea sistemului fix și mobil de supraveghere a frontierei de stat	60% din frontiera de stat acoperită cu sisteme fixe până în 2030 (25 turnuri) 100% din subdiviziunile Poliției de Frontieră dotate cu sisteme mobile 100% din sistemele fixe și mobile integrate în tabloul situațional 100% din angajații sectoarelor Poliției de Frontieră instruiți 100% din teritoriul adiacent a punctelor de trecere a frontierei de stat dotate cu Sistem de supraveghere video											2030	Minnisterul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3.	Dezvoltarea conceptului de autonomie a patrului în subdiviziunile Poliției de Frontieră	100 unități de transport dotate conform standardelor 100% din angajații sectoarelor Poliției de Frontieră instruiți											2028	Minnisterul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
4	Identificarea soluțiilor pentru gestionarea de către Poliția de Frontieră a fâșiei de protecție a frontierei de stat, în dependență de necesitățile de extindere a sistemului fix de supraveghere	Evaluare a necesităților de amplasare a mijloacelor fixe de supraveghere elaborată Soluții identificate pentru fiecare porțiune de teren necesară în parte Propuneri înaintate autorităților competente											2027	Minnisterul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Ministerul Finanțelor Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Agenția Proprietății Publice) Ministerul Mediului APP Autoritățile

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Publice Locale
Obiectivul specific 1.2. Consolidarea capacităților de analiză a riscurilor și informațiilor pentru evaluarea vulnerabilităților (CALIN)														
5.	Implementarea sistemului de informații prealabile despre pasageri (API) și a registrului cu numele pasagerilor (PNR) în Aeroportul Internațional Chișinău	Reprezentanții auorităților detașați în cadrul Unității de Informații despre Pasageri (UIP) Sediul UIP construit Raport de activitate al UIP aprobat Soluții informatice asigurate											2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General al Poliției; Serviciul Tehnologii Informaționale); Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Autoritatea Aeronautică Civilă); Instituția Publică Agenția de Guvernare

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Electronică; Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică
6.	Consolidarea capacităților de analiză criminală prin aplicarea soluției informatice	Regulament privind aplicarea soluției informatice aprobat; planuri de instruire anuale aprobate și implementate; soluție informatică aplicată 100% din personalul subdiviziunilor specializate instruiți											2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
7.	Consolidarea capacităților de analiză OSINT	100% personal instruit Minim 2 produse analitice cu aplicarea metodei OSINT elaborate Cel puțin 1	Ex: MALTEGO										2026 - 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		instrument digital OSINT pentru colectare și analiză implementat	- Investigare grafică relațională, link analysis ~€5.000-10.000 anual / user											
8.	Elaborarea produselor analitice comune (IGPF și SV) axate pe riscuri transfrontaliere cu impact ridicat.	2 produse analitice elaborate anual											2026-2030	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
9.	Consolidarea cooperării pe domeniul analizei de risc și a informațiilor	Valorificarea activității GCAR: produsele analitice integrate în planificarea strategică și operațională; Participarea în cadrul platformelor internaționale de analiza riscurilor transfrontaliere.											2026-2028 continuu	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Serviciul Vamal, Inspectoratul General de Poliție, Inspectoratul General pentru Migrație, Inspectoratul de

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Management Operațional al MAI Serviciul de Informații și Securitate Procuratura Generală Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
Obiectivul specific 1.3. Sporirea capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului														
10.	Operaționalizarea controlului în linia II	Infrastructură fizică consolidată în 100% PTF 100% PTF dotate cu echipamente tehnice Funcții specializate create 100% personal instruit SIIPF dezvoltat/ajustat											2027	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Serviciul Vamal, „Academia Ștefan cel Mare”
11.	Dezvoltarea conceptului controlului biometric	100 % SPF dotate cu echipament											2030	Inspectoratul General al Poliției de

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		tehnic 100% personal instruit Cadru normativ elaborat și aprobat												Frontieră, „Academia Ștefan cel Mare”
12.	Implementarea sistemelor ABC (automated border control) și mecanismelor de control și management al fluxului de călători în punctele de trecere a frontierei de stat aeriene	Minim 10 sisteme ABC instalate în Aeroportul Internațional Chișinău Mecanism de management al fluxului implementat (5 boarding pass reader) Punctele de trecere a frontierei de stat aeriene dotate conform Normelor tehnice de înzestrare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.862/2024											2027	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Agenția Proprietății Publice) Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Întreprindere a de Stat Aeroortul Internațional Chișinău) Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
13.	Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri	Studiu de fezabilitate, privind integrarea transportului de pasageri, elaborat Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implemenat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere											2026	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională a Transportului Auto) Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
14.	Reglementarea și implementarea procedurii de delegare a atribuțiilor în punctele de trecere a frontierei de stat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal	Mecanism interinstituțional elaborat și aprobat; procedură implementată minimum într-un punct de trecere a frontierei de stat Evaluare comună IGPF - SV a mecanismului implementat											2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră); Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)

1.4 Dezvoltarea capacității de conștientizare a situației la nivel național

[illegible]

⁸ Conform prevederilor Regulamentului cu privire la Sistemul de coordonare a securității frontaliere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.429/2015

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		construit												
18.	Dotarea adecvată a Centrelor de coordonare la toate nivele	100% echipament înlocuit pentru utilizarea sowsfurilor											2030	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
Obiectivul general 2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională														
Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea obiectivelor de infrastructură la frontiera de stat														
19.	Edificarea infrastructurii Sectoarelor Poliției de Frontieră	Minim 7 Sectoare ale Poliției de Frontieră construite Sectorul Polției de Frontieră „Otaci” Copceac Cosauti Leuseni I Criva DR Nord Vulcanesti											2027	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră

[illegible]

[illegible]

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 2.3. Dezvoltarea mecanismelor de cooperare pe plan internațional și național														
26	Semnarea Acordului de lucru privind cooperarea operațională între Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (FRONTEX) (PNA 187)	Acord semnat Nr de activități operaționale realizate											2026 anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Migrație)
27	Dezvoltarea cooperării operaționale cu statele vecine	Control extins în toate punctele comune cu România Controlul comun și patrularea comună pe întreg segmentul moldo-ucrainean implementat											2030	
28	Consolidarea și valorificarea mecanismelor/procedurilor de schimb în regim de timp real a informațiilor cu Serviciul Grăniceresc de Stat al Ucrainei cu privire la persoanele și	Mecanisme/proceduri de schimb de informații consolidate și valorificate ⁹											2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră); Ministerul Finanțelor

⁹ prin executarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la organizarea schimbului de informații privind persoanele și mijloacele de transport cu care persoanele traversează frontiera de stat moldo-ucraineană

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/ an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	la mijloacele de transport care traversează frontiera de stat comună													(Serviciul Vamal)
29	Organizarea operațiunilor și exercițiilor în teren comune	Numărul de operațiuni și exerciții desfășurate												
Obiectivul specific 2.4. Asigurarea unui număr suficient de angajați bine pregătiți.														
30.	Armonizarea deplină a Programului de formare a poliției de frontieră cu programul comun de bază a Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă												Ianuarie 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare” Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)